

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörleri Açısından

RUSYA FEDERASYONU

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER GENEL VE SEKTÖREL BİLGİLER

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE ve MEVZUAT ŞUBESİ

OCAK 2010

2009 ARALIK DTM BİLGİ SİSTEMİ VE
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER VERİLERİ
İLE REVİZE EDİLMİŞTİR

**Tekstil ve Konfeksiyon
Sektörleri Açısından
RUSYA FEDERASYONU**

İÇİNDEKİLER

I. RUSYA FEDERASYONU HAKKINDA GENEL BİLGİLER.....	1
Giriş	1
Temel Ekonomik Göstergeler.....	2
Ekonomi	3
Ekonomide Güncel Gelişmeler.....	3
Rusya Pazar Yapısı ve Tüketim Özellikleri	4
Marka Bilinci	4
Dağıtım Kanalları.....	5
Tüketici Davranışları.....	7
Rusya Giyim Pazarı.....	8
Rusya Giyim Pazarındaki Trendler.....	9
Lojistik ve Altyapı.....	10
Rusya İş Kültürünün Temel Noktaları.....	11
Çalışma Uygulamaları	11
İş İlişkileri.....	12
İş Uygulamaları.....	12
İhracatçılar için Pratik Bilgiler ve Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar	12
II. RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARETİ	14
Yıllar İtibariyle Genel İhracat ve İthalat	14
En Çok İhraç Edilen Ürünler.....	14
En Çok İthal Edilen Ürünler	15
En Çok İhracat Yapılan Ülkeler	15
En Çok İthalat Yapılan Ülkeler	16
III. RUSYA'NIN TEKSTİL VE KONFEKSİYON DIŞ TİCARETİ	18
Rusya'nın Tekstil ve Konfeksiyon Dış Ticareti	18
En Çok Tekstil İthal Edilen Ülkeler	20
Rusya'nın En Çok İthal Ettiği Tekstil Ürünleri.....	21
En Çok Konfeksiyon İthal Edilen Ülkeler.....	22
Rusya'nın En Çok İthalatını Yaptığı Konfeksiyon Ürünleri.....	23
IV. TÜRKİYE – RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARET İLİŞKİLERİ	24
Türkiye - Rusya Federasyonu Genel Dış Ticareti	24
Türkiye – Rusya Federasyonu Konfeksiyon Dış Ticareti	31
Türkiye – Rusya Federasyonu Tekstil Dış Ticareti.....	36
Türkiye'nin Tekstil ve Konfeksiyon Ticaretinde Rusya Federasyonu'nun Yeri	40
V. DEĞERLENDİRME	43
VI. FAYDALI İRTİBAT BİLGİLERİ	45
VII. YARARLANILAN KAYNAKLAR	46

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörleri Açısından RUSYA FEDERASYONU

I. RUSYA FEDERASYONU HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Giriş

Rusya Federasyonu Türkiye'nin yakın komşularından biridir. Ülke, Karadeniz ve Hazar Denizi'nden Bering Boğazı'na ve Japonya'ya kadar olan 17 milyon kilometre karelik bir coğrafya üzerine yayılmıştır. Rusya Federasyonu, yüzölçümü olarak dünyanın en büyük ülkesi durumunda olup, kuzey yarım kürede 11 saatlik zaman farkına sahip bir coğrafyada bulunmaktadır. Bu geniş coğrafyada çeşitli yer altı ve yer üstü zenginlikleri bulunmaktadır. Zenginliklerin başında doğal gaz, petrol ve kömür olmak üzere enerji kaynakları ile çeşitli madenler gelmektedir.

Rusya Federasyonu'nda çeşitli ırk, din ve etnik kimliklere mensup 143 milyon civarında bir nüfus mevcuttur. Nüfusun %73 gibi çok yüksek bir oranı şehirlerde yaşamaktadır. Rusya, eğitim düzeyi oldukça yüksek olan ülkelerden biri olarak bilinmektedir. Nüfus anlamında tek bir dezavantajı vardır; o da, nüfus artış hızının negatif olması dolayısıyla, azalan ve yaşlanan bir nüfus yapısı ile karşı karşıya olmasıdır.

Demografik gelişmesi, negatif yönde (%-0,4) bir trend sergilemesine rağmen, giderek zenginleşen ve genişleyen orta sınıfı ve tüketici alışkanlıkları yönüyle Batılılaşan bu pazarın gelecekte daha da önemli hale geleceği bir gerçektir. 143 milyon nüfusu ile Rusya'da yaklaşık 76 milyon kadın ve 67 milyon erkek nüfusu bulunmaktadır. Yaş grubuna göre ise, 0-14 yaş arası nüfus 20,8 milyon, 15-64 yaş arası 101,7 milyon, 65 yaş ve üzeri nüfus ise 20,5 milyondur. Yıllardır nüfusta görülen düşüş eğilimi nedeniyle, genç nüfus sayısı azalmaktadır. Bunun sonucu olarak da hem iş gücüne katılan nüfus azalmakta, hem de gelecekte sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliğini tehlikeye düşürmektedir. Dünya hazır giyim tüketiminin büyük bir kısmını gerçekleştiren bayan nüfusun ülkede fazla olması da, pazarın geleceği ve önemi açısından dikkate alınması gereken belirleyici bir faktördür.

Rusya Federasyonu'nun büyük ticaret merkezleri başta iki büyük kent olan Moskova (13 milyon nüfus) ve Petersburg (5,1 milyon) olmak üzere nüfusu bir milyonu aşan 13 şehirdir. İki federal kentin yanında Novograd (1,5 milyon), Novoribirsk (1,5 milyon), Yekaterinbur (1,4 milyon) Omsk (1,2 milyon), Kazan, Nizny, Perm, Samara, Ufa ve Chelyabinsk diğer önemli ticaret merkezleridir. Orta sınıfın büyük bir kısmı Moskova ve Petersburg'da yerleşiktir. Son yıllarda Rusya Federasyonu'nda harcanabilir gelir ve tüketimin artması sonucunda tekstil ve hazır giyim pazarındaki büyüme de devam etmektedir.

Temel Ekonomik Göstergeler

Başkenti	Moskova
Yüzölçümü	17.075.400 km²
Nüfusu	143 milyon
Nüfus Yapısı	0-14 Yaş: % 14,8 15-64 Yaş: % 71,5 65 ve üstü: % 13,7
Para Birimi	Ruble
Kişi Başı GSYİH (s.a.p.)	15,570 \$ (2008)
GSYİH Artış Oranı	% - 8,7 (2009 tahmini)
Enflasyon Oranı	% 11,7 (2009 Ocak-Kasım ort.)
İşsizlik Oranı	% 8,1 (2009 Kasım)
Sektörlere Göre GSMH	Tarım % 4,7 Sanayi % 37,6 Hizmet % 57,7
Yıllık İhracat	450,7 Milyar Dolar (2008)
Yıllık İthalat	284,9 Milyar Dolar (2008)
Başlıca İhracat Ürünleri	Petrol, doğal gaz, makine ve ekipman, demir-çelik.
Başlıca İthalat Ürünleri	Makine ve ekipman, taşıt araçları, gıda, hazır giyim, demir-çelik, kimyasal ürünler.
Karayolları	933 bin km
Demiryolları	87,157 km
Havaalanı Sayısı	1260

Ekonomi

1989 yılı sonunda Berlin Duvarı'nın yıkılması ve sosyalist sistemin çöküşe geçmesi ile birlikte, Rusya Federasyonu piyasa ekonomisine yönelmiştir. Kendi içinde önemli direnişlerle karşılaşmasına ve zaman zaman reformların yavaşladığına dair şikayetlere rağmen, geçen 19 yıllık dönemde piyasa ekonomisi alanında büyük mesafeler kaydedilmiştir.

Son yıllarda dünya hammadde ve enerji fiyatlarındaki hızlı artışlar, Rusya Federasyonu'nun ekonomik ve sosyal gelişmesine büyük bir katkı sağlamıştır. Ülkenin Gayri Safi Yurtiçi Hasılası (GSYİH) hızla artmaktadır. Buna bağlı olarak kişi başına harcanabilir gelir, reel ücretler ve tüketim de hızla artmaktadır. Ülkede bir çok alanda yapılan iç üretim kalite ve miktar olarak tüketimi karşılayamadığı için, ithalat hızlı bir şekilde artmaktadır.

Rus hükümeti, ülkenin doğal kaynak ihraç ederek gelişmesini sürdürmeyeceğinin bilincinde olarak, sanayileşme politikaları oluşturmaya gayret etmektedir. Öncelikle yurt içindeki talebin karşılanması, akabinde ise Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ve diğer ülkelere yönelik ihracatın artırılması amacıyla dönük olarak üretim yapacak sanayi tesisleri için yabancı sermaye dahil çeşitli unsurları harekete geçirme gayretindedir. Gümrüklerde yaşanan sorunlar ve yüksek vergiler, iç piyasadaki talebi karşılamak üzere yerli üretimi teşvik eder mahiyettedir. Talep, ekonomik gelişmeye paralel olarak canlılığını korumakta ve üretimi yönlendirmektedir.

İstatistiki anlamda Rusya Federasyonu hala "geçiş ekonomisi" özelliğini korumaktadır. Hem Rusya Federasyonu'nda, hem de Rusya Federasyonu ile ticari ilişkisi olan ülkelerin bir çoğunda kayıt dışı işlemlerin yaygın olmasından dolayı özellikle tüketim mallarının ithalat istatistiklerinin gerçek rakamların oldukça altında olduğu bilinmektedir.

Ekonomide Güncel Gelişmeler

Küresel krizden en fazla etkilenen ülkelerin başında Rusya gelmektedir. Bunun önemli nedenlerinden birisi ekonomisi petrole bağlı olan Rusya'nın anılan dönemde petrol fiyatlarının düşmesine bağlı olarak daralmasından kaynaklanmıştır. Bununla beraber Federal İstatistik Servisi Rosstat tarafından yayınlanan veriler, Rusya ekonomisinde iyileşmenin başladığına ilişkin yorumları güçlendirmektedir. Rusya ekonomisi, 2009 yılı Ağustos ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 10,5 daralırken, Eylül ayına gelindiğinde küçülme oranı % 8,6'ya düşmüş bulunmaktadır. Bu verilere göre 2009 yılı Ocak-Eylül döneminde ise Rusya ekonomisi % 10 daralmıştır. Ekonomi Bakanlığı'nın tahminine göre ülke ekonomisi 2009 yılını % 8,5 daralma ile kapatacaktır.

Federal İstatistik Servisi Rosstat tarafından yayımlanan verilere göre, Ocak-Ekim döneminde sanayi üretimi %11,2 küçülmüş, kişi başına düşen ortalama harcanabilir gelir ise % 3,9 azalmıştır. İşsizlik oranı %7,7 olarak gerçekleşmiştir.

Rusya Ekonomi Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre, ülke ekonomisi krizdeki en kötü dönemini atlattır ve son dönemde artan petrol fiyatlarının da etkisiyle ekonomi düze çıkmaktadır. Bu tahmini destekleyen diğer bir veri de perakende satışların ülke genelinde Eylül ve Ekim aylarında bir önceki aya göre sırasıyla % 0,4 ve % 0,7 oranlarında artmış olmasıdır.

Rusya ekonomisine ilişkin tahminlerini yeniden gözden geçiren Dünya Bankası uzmanları “kayıp yıl” olabileceği endişesi yaşanan 2010 yılında Rusya ekonomisinin yeniden büyümeye başlayabileceği öngörüsünde bulunmuş ve büyümenin 2010 yılında %3,2 olabileceğini belirtmiştir. Dünya Bankasının raporunda, Rusya’ya bakıştaki bu olumlu değişimin, “dünya ekonomisinin krizden çıkmaya başlamasına” bağlandığı dikkat çekmektedir.

Dünya Bankası’na göre devam eden riskler işsizlik, bankaların bilançolarındaki sorunlar ve bütçe önlemlerinin uzun vadedeki etkileri üzerine doğan belirsizlik olarak öne çıkmaktadır. Ayrıca, birçok sektörün kredi bulma zorluğu ve düşen talep de olumsuz faktörler arasında sayılmaktadır.

Özellikle deri ve tekstil ürünleri ihracatımız açısından önemli olan Rusya ekonomisinin son dönemde artan petrol fiyatlarının da yardımıyla önümüzdeki dönemde daha da toparlanarak iç talep ve tüketimin canlanması beklenmektedir.

Rusya Pazar Yapısı ve Tüketim Özellikleri

Marka Bilinci

1998 krizi sonrası toparlanan ve özellikle son dönemde yüksek büyüme oranı yakalayan Rus ekonomisinin başarısı, tüketim alanında da sonuçlarını göstermektedir. Özellikle son yıllarda hızla artan petrol ve doğal gaz fiyatları dolayısıyla bu iki ürünün ihracatından gittikçe artan oranda gelir elde eden Rus ekonomisinde, reel ücretler ve tüketim harcamaları artışı yıllık GSMH artışının çok üzerinde seyretmektedir. Ekonomik büyümeye paralel olarak yükselen reel ücretler, tüketim harcamalarını doğrudan etkilediğinden, iç tüketim artışı da eskiye göre kıyaslanmayacak düzeyde artmış durumdadır.

Moskova ve St. Petersburg başta olmak üzere, büyük şehirler ve yerleşim alanları, sayıları gittikçe artan alışveriş merkezleri ve çoğunlukla yabancı marka ürünler satan lüks tüketim mağazalarına ev sahipliği yaparken,

bütün bu gelişmeler yeni Rusya'da gittikçe zenginleşen ve güçlenen orta sınıfa işaret etmektedir.

Hızla artan zenginlik, orta ve üst kesimin tüketim alışkanlıklarını ve moda trendleri de değiştirmektedir. Şehirlerin ana caddeleri bir yandan McDonalds, Starbucks, kapuçino barlar gibi Batı tarzı tüketim sembolleriyle dolarken, Adidas, Benetton, Diesel, Mango gibi uluslararası moda, giyim ve spor markaları da orta ve üst kesim tüketiciye hitap etmek adına çoktan alışveriş merkezleri ve mağazalarda yerlerini almış bulunmaktadır.

Dünya markaları Moskova'daki yerini aldıkça, Rus tüketiciler daha da bilinçlenmiş ve seçici hale gelmiştir. Özellikle, orta ve üst tüketici segmenti, daha rasyonel bir marka-kalite-fiyat dengesine sahiptir. Öte yandan, rasyonel tüketici tercihinin yanı sıra, giderek yaygınlaşmaya başlayan yeni bir eğilim de genç nesil arasındaki marka özentisidir. Giderek artan kaliteli ürün beklentisinin yanı sıra Rusya pazarı, marka özentisinin de dikkate alınması gereken bir pazardır.

Dağıtım Kanalları

Rusya'da ulaşım ve dağıtım kanallarının yeterince gelişmemiş olduğu görülmektedir. Ancak son zamanlarda ciddi gelişme kaydedilmektedir. Ülkenin coğrafi büyüklüğü ve nüfusun belirli merkezlerde yoğunlaşması malların dağıtımını bakımından Moskova ve St. Petersburg'un başlıca dağıtım merkezleri olması sonucunu doğurmuştur. Özellikle Moskova ve St. Petersburg başta olmak üzere büyük şehirlerde son bir kaç yıldır iyi organize olmuş dağıtım kanalları oluşmaya başlamıştır. Bu kanallar Güney Rusya, Volga Bölgesi Sibiry ve Rusya'nın doğu bölgelerine doğru gelişerek yayılmaktadır. Büyük perakende zincirleri de halen ülkenin batısındaki büyük şehirlerde konumlanmıştır. Dağıtım zincirinde gelişmiş ekonomilerde tek olması gereken toptan satış kanalında birbirine mal transfer eden birden fazla toptancı (ara toptancılar) bulunmaktadır. Alışveriş merkezleri büyük şehirlerde hızla yayılmaktadır. St. Petersburg ülkeye batıdan Vladivostok ise doğudan giren mallar için kapı vazifesi görmektedir.

1990'lı yılların başından itibaren serbest piyasa sistemine geçen Rusya'da, ekonomi sürdürülebilir bir büyüme içine girmiş ve aynı zamanda siyasi istikrar sağlanmıştır. Buna paralel olarak orta sınıf giderek artmış ve güçlenmiştir. Genel olarak yaşam standartlarının yükselmesi ve orta sınıfın artması sadece tüketimi değil aynı zamanda ülkede kaliteli ürünlere olan talebi arttırmakla kalmamış, Batı tarzı alışveriş kültürünün yaygınlaşmasına da neden olmuştur. Buna ek olarak, bankacılık sisteminin güvenilir olmaması nedeniyle, Ruslar daha çok harcamaya ve az yatırıma yönelmişlerdir

Ülkede, S.S.C.B. döneminden kalma merkezi ekonomi modeli ve ticari düzenlemeler nedeniyle düzensiz ve verimli olmayan bir dağıtım kanalları

yapısı mevcuttu. Fakat serbest piyasa ekonomisine geçiş ve Batı tarzı tüketim kültürünün yayılması sonucu, son yıllarda ülkede serbest piyasa koşullarına uygun bir dağıtım sistemi gelişmektedir. Toptancılık, büyük ticaret merkezleri, zincir mağazaları, hipermarketlerin gelişmesi ve büyük şehirlerde ticaretin canlanması sonucu, bu yapıların bütün ülke çapına yayılmaya başlamasına paralel bir dağıtım sistemi gelişmektedir.

Yukarıda sayılan faktörlerle birlikte perakendecilik alanına yapılan yatırımlar dolayısıyla, son yıllarda pazarın ticaret hacmi yüksek oranlarda büyüme göstermiştir. Uzmanlara göre, GSYİH'daki büyümenin motoru petrol fiyatlarındaki artış ve perakende sektöründeki büyüme olmuştur.

Ülkede ilk hipermarket 1997 yılında açılmıştır. Bugün yerli ve yabancı irili ufaklı bir dizi zincir mağazalar ve hipermarketler açılmıştır. Bunların %80'inden fazlası Moskova ve çevresinde bulunmaktadır. 2005 yılından itibaren perakendecilik sektörü diğer bölgelere de yayılmaya başlamıştır. Bu bölgelerin başında, nüfusu bir milyonu aşan kentler gelmektedir.

Rusya'da harcanabilir gelirin artması sonucu, yabancı yatırımcılar Moskova ve Petersburg dışına da yayılmaya başlamışlardır. Perakendecilik ağının gelişmesi, beraberinde lojistik sektörünün gelişimini de getirmiştir. Modern alışveriş merkezlerinin Moskova ve Petersburg dışındaki bölgelere de yayılması, bölgelerarası dağıtım kanallarının gelişmesine zemin hazırlamaktadır.

Perakendecilik sektörünün yoğunlaştığı iki federal kent olan Moskova ve Petersburg, aynı zamanda ülkenin iki büyük kenti ve iki büyük pazarıdır. Bu iki büyük kent, ülkenin orta sınıf ve perakendecilik sektörünün %80'inden fazlasına sahiptir. Moskova'nın payı Petersburg'la kıyaslanmayacak kadar büyüktür.

AC Nielsen tarafından Rus tüketicisinin alışkanlıkları ve Rusya'daki perakende trendlerini araştırmak üzere Moskova ve St. Peterburg şehirlerinde yapılan "Shopper Trends" adlı araştırma önemli tespitlerde bulunmaktadır. Araştırma, Rusya'da modern perakendenin ivme kazanmakta olduğunu, ancak diğer gelişmiş pazarlar ile karşılaştırıldığında başarı kazanabilmesi için daha çok gelişmeye ihtiyacı olduğuna işaret etmektedir. ACNielsen'in araştırma öncesi çokuluslu ve yerel perakendeciler ile yaptığı anketlere göre Rusya perakende sektörünün karşılaştığı en önemli sorunların başında verimli tedarik zinciri (efficient supply chain), stok ve kategori yönetimi, pazara "private label" ürünlerin tanıtılması ve müşteri bağlılığının desteklenmesi konuları gelmektedir. Rus üretici ve perakendecilerin özellikle, farklı markaların satışları yerine ürün kategorilerinin satışını öngören "kategori yönetimi" gibi gelişmiş piyasa araçlarının daha çok farkına varmaya başladıkları tespit edilmiştir.

Tüketici Davranışları

Rusya Federasyonu'ndaki tüketici davranışları, dünyanın herhangi bir ülkesinde yaşayan tüketicinin davranış kalıplarından genel olarak bir farklılık göstermez. Bireysel davranış dikkate alındığında, gelirine göre tasarruf eğilimi yüksek olmayıp, tüketim eğilimi yüksektir. Rusya için yeni olan, reklamların tüketici üzerindeki etkisinin yüksek olmasıdır. Tanıtım ve reklam tüketici tercihlerini değiştirebilirken, promosyonlar, satışlar üzerinde etkili olabilmektedir.

Rus tüketicisinin öncelikle dikkate aldığı unsurlar, fiyat ve kalitedir. Tüketim mallarına olan talep ise yüksektir. Gelir dağılımı düşük olan kesimler öncelikle ihtiyaç karşılama yönünde hareket etmektedir. Ancak, zaman içerisinde çok çeşitli ithal tüketim malı ülkeye girdiğinden kalite kriteri ön plana çıkmıştır. Gelişmiş ülke ürünlerine yoğun bir ilgi mevcuttur. Menşe ülke mal tercihinde etkili olmaktadır ve ne yazık ki, Türk menşeli ürünler hakkında, bavul ticaretinin etkisiyle olumsuz bir imaj bulunmaktadır. Ancak, son dönemlerde bu pazara yönelen kaliteli Türk ürünleri bu imajı düzeltmekte etkili olmaktadır.

Temel pazarlama yöntemleri bu ülkede yeni yeni yayılmaktadır. Alışverişlerde tüketici tarafından kullanılan ödeme şekli nakit ödemedir. Pazarlama stratejilerinde, Rus vatandaşının, yıllar boyu dünyada süper güç olmuş bir ülkenin bireyi olduğu dikkate alınmalıdır. Rusya'nın değişik etnik gruplardan oluşan bir nüfusu barındıran çok geniş bir ülke olduğu dikkate alınarak, tüketici zevk ve tercihlerinde de bu durum göz ardı edilmemelidir.

Rusya Federasyonu'nun nüfus yapısı, gelişmiş ülkeler gibi azalan bir trend izlemektedir. Ülke nüfusu aynı zamanda şehirleşen, zenginleşen ve harcayan bir eğilim göstermektedir. Tüketim alışkanlıkları açısından da gittikçe Batı toplumuna benzemektedir. Büyük alışveriş merkezleri ve süpermarketler başta Moskova ve Petersburg olmak üzere diğer büyük şehirlerde de alışverişin merkezi olma yolundadır. Orta sınıfın toplam tüketimdeki payı gittikçe artmakta ve yüksek kalite ile markalı ürünlere talep günden güne artmaktadır.

Moskova'da bulunan Sosyal Politikalar Enstitüsü'nün yaptığı bir çalışmaya göre, Rus halkının % 1'ini en zengin elit kesim oluştururken, diğer uçta % 10'luk bir kesim en fakir grubu oluşturmaktadır. Nüfusun % 20'sini orta ve üst-orta gelir grubu olarak adlandırabileceğimiz bir kesim oluştururken, kalan %70 ise alt-orta gelir grubuna giren çoğunluk olarak değerlendirilmektedir. Bu oranlar 1998 krizi sonrası dönemde de çok farklı değildi, ama aradan geçen sürede %20'yi oluşturan orta ve üst-orta gelir grup daha da zenginleşmiştir, zira bu kesim çoğunlukla petrol, doğal gaz ve bankacılık gibi Rusya'nın en hızlı büyüyen sektörlerinde çalışmaktadır.

Rusya'da yapılan bir araştırmaya göre, Rus toplumunun yaklaşık %60'ı ucuzluk mağazalarından tekstil ve hazır giyim satın almaktadır. Toplumun büyük bir kısmı düşük kalite satan semt pazarlarından tekstil, konfeksiyon ve

tüketim ürünleri almaktadır. Aynı zamanda, Rusya'da orta sınıf gelişmeye devam etmektedir. Bu da, beraberinde yüksek katma değerli ürünlere talebi arttırmaktadır. Toplumun yaklaşık %15'i yüksek kaliteli ve markalı ürün kullanmaktadır. Rusya'da yüksek katma değerli tekstil ve hazır giyim pazarında en önemli ülkeler İtalya, Almanya, Polonya, Finlandiya ve İspanya'dır. Düşük katma değerli ürünler ise Türkiye, Çin, Pakistan, Hindistan ve Tayvan'dan tedarik edilmektedir. Yerli markalar da son yıllarda gelişmektedir. Fakat yerli üreticiler marka için daha çok yabancı kelimeler kullanmaktadır. Çünkü, Rusya pazarında tüketiciler yabancı marka ve kaliteye daha fazla güven duymaktadır. Rusya'da taklit markalar oldukça fazladır.

Rusya Giyim Pazarı

Günümüzde Rusya hazır giyim pazarı en çok gelecek vadeden dinamik bir alan sayılmaktadır. "Step by Step" adlı pazar araştırma kuruluşunca yayımlanan 'Rusya Giyim Pazarının Analizi' adlı rapora göre, 2007 yılı Rusya giyim eşyası pazarın hacmi 29-31 milyar dolar düzeyindedir. Ortalama bir orta sınıf insanı tüm aile bütçesinin en az %15'ini giyim için harcamaktadır. Bu rakamın ileride daha da artacağı iddia edilmektedir.

Aynı raporda yeralan RBK (RosBusinessConsulting) Şirketi'nin tahminlerine göre 2010 yılında Rus giyim eşyası pazarın hacmi 45 milyar dolara ulaşacaktır. Pazarın büyüme hızının nispi kararlılığı %13-15'ler seviyesindedir. Ancak küresel krizin etkileriyle bu beklentiler belli bir oranda aşağıya çekilmiştir.

Analistler, çocuk giyim eşyaları pazarının doygunluk aşamasında olduğunu belirtmektedirler. Geçen sene bu dilimdeki ciro, 6,5 ila 7,5 milyar dolar sınırlarında gerçekleşmiştir. Bu durumda, Fashion Consulting Group şirketinin belirttiği gibi büyüme hızı düşmeye başlamaktadır.

Yukarıda verilen hesaplamalara göre, araştırılan pazarda erkek giyim eşyaları diliminin hacmi 9 - 9,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Erkek giyim eşyalarının satış hacmi, farklı değerlendirmelere göre parasal bazda yıllık %20-30 artmaktadır.

Rusya pazarında bayan giyim eşyaları diliminin hacmi 2006 senesinde 13,5-14,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Rusya'da iç giyim pazarı, toplam giyim eşyaları cirosunun %10'unu teşkil eder ve 2,5-3,0 milyar dolar hacminde olup yıllık %10-12 oranlarında büyümektedir.

Rus spor giyim eşyaları pazarı şu anda, Rusya'nın en dinamik ve perspektifli pazarlarından biri olarak, şu ana değin olmadığı kadar gelişme yaşamaktadır. BusinessVision şirketinin RBK ile birlikte yaptığı araştırmanın verilerine göre 2005 senesinde spor giyim eşyaları diliminin hacmi, 3,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2006 senesinde bu dilimdeki %28,9 büyüme hızı

dikkate alınarak (ki pazarın bu dilimi en yüksek büyüme hızına sahiptir) 2006 senesinde hacmi 4,125 milyar doları bulmuştur.

Rusya Giyim Pazarındaki Trendler

“Step by Step” adlı pazar araştırma kuruluşunca yayımlanan ‘Rusya Giyim Pazarının Analizi’ adlı rapora göre, Rusya’da giyim eşyalarının gölge üretiminin ve kaçak ithalatın hacmi toplam pazar hacminin yaklaşık %50’sini oluşturmaktadır. Giyim eşyası pazarında kârlılık oranı eskisi gibi yüksek seviyede kalmaya devam etmektedir. Bu kârlılığı, son yıllarda kızışan fiyat savaşları ve artan rekabet dolayısıyla diğer pazarlarda görmek mümkün değildir.

Son zamanlarda giyim pazarının ana trendi, bölgesel pazarların aktif bir şekilde keşfedilmesi ile kendisini göstermektedir. Pazarların sayısında yavaş bir azalma ve yerini modern ticaret şekillerinin alması (örneğin kitlesel market tipi mağazalar) gözlemlenmektedir. Tüketicilerin belirli markalara ve ürünlerin kalitesine yönelmesi artış göstermektedir. Gelecekte de marka faktörü etkisinin güçleneceği tahmin edilmektedir.

Şu anda giyim eşyalarına yönelik talep artış halindedir. Tüketici pazarı, özellikle Rusya’da imal edilmeyen ürün grubunda yabancı üreticilerin ürünlerine karşı artan talebi dikkate almak suretiyle oluşturulmaktadır. Yabancı firmalar iç pazarda varlıklarını aktif bir şekilde genişletmektedirler.

Son yıllarda en çok gelişme gösteren Rus şirketleri erkek giyim üreticileridir. Pazarda en çok talep gören ürünler ise erkek takım elbiseleridir. Aynı zamanda, 2005-2006 yıllarında çocuk takım elbiselerine olan talep de artmıştır. Piyasa analistleri bu artışı bir çok okulun zorunlu üniforma uygulamasına geçişiyle açıklamaktadır.

Rusya’da uygun fiyata marka giyim pazarı gelişmektedir. Bu durum, yerli giyim perakendecilerine Batı markalarıyla rekabet etme şansı doğurmakta ve tekstil sanayiinin krizden çıkması için olanak sağlamaktadır.

Giyim perakendeciliği segmentindeki ana eğilimler aşağıdaki gibidir:

- Küçük multi-brand perakendecilerin büyük ağlar tarafından satın alınması;
- Dünya giyim üreticilerinin mono-brand mağazalarının sayısının artması;
- Ortalama mağaza alanlarının artması;
- Farklı demografik segmentlere yönelmeler;
- Bayilikle çalışan ağların gelişmesi
- Dar alanlarda uzmanlaşmış ağların gelişmesi.

Moskova, fiyat ve miktar bakımından, ve ayrıca, faaliyet gösteren mağazaların sayısı ve söz konusu mağazaların pazara girme hızı bakımından giyim eşyası perakende ticaretinde liderliğini korumaktadır. Bu alanda Rusya'nın başkenti dünyanın çoğu kentlerini geçmektedir. Moskova'nın payının tüm pazarın %40'ı olduğu tahmin edilmektedir. Bir diğer lider de %17 ile St. Petersburg'dur. Fakat yeni pazar akımı aktif bölgesel genişleme yönünde ve neredeyse tüm önde gelen oyuncular bölgesel perakende zincirleri açmakta ya da lisanslı bayilikler sunmaktadır.

Uzmanların görüşüne göre, birkaç yıl içerisinde Moskova giyim pazarının doygunluk noktasına gelmesi beklenmektedir ve buna bağlı olarak, perakendecilerin Rusya'nın yüksek tüketim seviyesine sahip diğer bölgelerine girmesi özellikle karlı olacaktır.

Pazarın en önemli sorunlarından birisi, ürünlerin yüksek fiyatıdır. Modayı sıkı bir şekilde takip edenler, Moskova'ya ve taşraya göre aynı eşyanın iki katı kadar daha ucuz fiyatla Paris'te almanın mümkün olduğunu söylerler. Böylece, başkent sadece moda değil ürünün fiyatına da renk katar. Bunun en büyük nedeni, moda mağazaların toplandığı Moskova'nın merkezinde kiralık mağaza ve dükkan sayısının yeterli olmamasıdır.

Lojistik ve Altyapı

Rusya Federasyonu yaklaşık 17 milyon km² yüzölçümü ve 143 milyon nüfusuyla tüm ürün grupları için önemli ve büyük bir pazar konumundadır.

Ülkenin geniş bir coğrafyaya yayılması lojistik sorunlarını da gündeme getirmekte ve tüketim merkezlerine yakın yerlerdeki yatırımları cezbetmektedir. Moskova, St. Petersburg ve Rostov Bölgesi üretim ve dağıtım kanallarına yönelik yatırımların arttığı bölgeler olarak ön plana çıkmaktadır.

İstatistiklerdeki büyüklüklerden Rusya Federasyonu'nun ulaşım altyapısının geliştiği izlenimi edinilse de, mevcut alt ve üst yapıların eski ve demode oldukları ve coğrafyanın genişliği dikkate alındığında ulaşım altyapısına önemli yatırımlar yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Ülkenin çok geniş bir coğrafya üzerinde olması nedeniyle, ulaşım özellikle demiryolu ağları ile sağlanmış durumdadır. Havayolu ulaşımı da coğrafyanın gerektirdiği ölçüde gelişmiştir, ancak eskimiş terminal binaları ve uçaklar ile hizmet üretilmeye çalışılmaktadır. Ülkenin başlıca havalimanları Moskova, Petersburg, Kazan, Yakuts ve Vladivostok'tur.

Karayolu ulaşımında ise, gerek yük gerek yolcu taşımacılığı fazla tercih edilmemektedir. Özellikle ülkenin doğusunda altyapı yetersizliği bulunmaktadır. Transavasya otoyolu projesi ile doğu-batı karayolu ulaşımının geliştirilmesi planlanmaktadır.

Türkiye'den Rusya Federasyonu'na yapılan taşımalar çoğunlukla karayolu, denizyolu ve demiryolu üzerinden gerçekleştirilmekte olup Rusya'ya yönelik yapılan nakliyelerde ağırlıklı olarak inşaat malzemeleri, makineler, ev tekstili ve gıda ürünlerinin taşındığı görülmektedir. Bu yollarda en çok kullanılan güzergahlar ve süreleri şöyledir;

- Karayolu: Kapıkule'den çıkan tırlar Bulgaristan – Romanya – Ukrayna – Rusya güzergahında ilerlemektedirler. Moskova'ya varış 6 gün almaktadır. Bazen de Sarp ve Gürbulak'tan çıkış yapılmaktadır, ama bu güzergahlarda Çeçenistan ve Gürcistan'la Rusya'nın yaşadığı sorunlar nedeniyle güvenlik endişesi olduğundan çıkış sayısı çok azdır.
- Denizyolu (Ro-Ro): Samsun'dan Novorossiysk, Zonguldak'tan Kırım (Skadovsky ve Yevpatorya) ve Trabzon'dan Sochi (daha çok sebze gönderimi yapıyor) güzergahları takip edilmektedir. Gemi bekleme süreleri uzayabildiğinden, maliyet azalmak yerine artabilmektedir.
- Demiryolu: Daha çok konteynırların trene yüklenmesi şeklinde olup, Odesa ve Novorossiysk'e gitmektedir. Bu taşıma yönteminde varış yaklaşık 30 günü bulabilmektedir. Dolayısıyla gıda ürünü ve moda bağlı ürünlerin nakliyesi için tercih edilen bir yöntem değildir.

Rusya Federasyonu ekonomisinin en canlı olduğu şehir hiç şüphesiz, yaklaşık 13 milyon nüfusa sahip olan, başkent Moskova'dır. Ülkemizden gönderilen malların büyük bölümünün varış noktası da (yaklaşık % 85) bu şehir olmaktadır. Federasyon içindeki dağılım bu şehirden sonra Rus şirketleri tarafından gerçekleştirilmektedir. Diğer önemli varış noktaları ise Ufa, Kazan, St. Petersburg şeklinde sıralanabilir.

Rusya İş Kültürünün Temel Noktaları

Rusya'nın zengin kültürel kimliği, tarihinden gelen yansımalar ve geniş coğrafyasının etkisiyle şekillenmiştir. Rusya Federasyonu ile başarılı bir şekilde iş yapmanın en önemli şartlarından birisi de Rusya sosyal ve iş kültürünü anlamak ve buna uygun davranışlar sergilemektir.

Rusya pazarında başarılı olmak için dikkat edilmesi gereken unsurlar aşağıda özetlenmektedir.

Çalışma Uygulamaları

- Ruslar için bir iki dakikalık gecikme çok önemli değildir; ancak, randevularınıza zamanında gelmenizi ve dakik olmanızı beklerler.

- İletişim kurmak için posta çok güvenilir bir araç olarak kabul edilmez. Faks ve e-posta kullanımını tercih edilir.
- Rusya'ya bir iş ziyaretine gitmeden önce, ticaret yapmayı planladığınız firmayı ticari amaçlarınız ve iş teklifiniz hakkında bilgilendirmeniz beklenmektedir.
- Yazılı dokümanlar ve imzalanmış belgeler, Rusya'da iş yapmak için gereklidir. İmzalı olmayan belgelere genellikle güvenmezler.

İş İlişkileri

- Kişisel ve samimi iletişim iş hayatının bir parçasıdır.
- İş toplantılarında fiziksel temas, örneğin omuza dokunma (veya sarılma gibi) olumlu bir işarettir.
- Anlaşmazlık (ihtilaf) halinde resmi bir tutum içine girmekten kaçınınız ve unutmayın ki Ruslar daha kişisel bir yolla size yanıt vereceklerdir.

İş Uygulamaları

- Kartvizit kullanılması son derece gereklidir. Kartvizitin bir tarafının Türkçe, diğer tarafının Rusça olması yararlı olacaktır.
- Sunumlar açık ve net, anlaşılması kolay olmalıdır. Önemli olan sizin bilgi birikiminiz, profesyonelliğiniz ve uzmanlığınızdır.
- Temel bir çok konu ofis dışında konuşulsa da, nihai uzlaşma ve anlaşma ofiste yapılır.
- Genellikle, toplantı başlarken, organizasyonun başkanı görüşmeyi başlatır, girişi yapar ve daha sonra önem sırasına göre diğer konuşmacılar konuşurlar.

İhracatçılar için Pratik Bilgiler ve Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

- Rusya'da bankalar hafta içi 10.00-18.00 arasında açık olmaktadır. Ayrıca döviz büroları da çok yaygındır. Buralarda dolar ve euro rahatlıkla bozdurulabilmektedir.
- Rusya Federasyonu için vize almak bazen uzun sürebilir. Bu nedenle, seyahatten makul bir süre önce vize alınmalıdır.
- Rusya'da İngilizce yaygın kullanılmadığından iş görüşmelerinde tercüman bulundurmakta yarar vardır.

- Moskova'da konaklama oldukça pahalıdır. Yer bulmak bazen zor olabilir. Bu nedenle, önceden rezervasyon yapmakta yarar vardır.
- Rusya Federasyonu'nda başlıca resmi tatil günleri: 1-2 Ocak yeni yıl; 1-2 Mayıs İşçi ve Bahar İlk bayramı ve 12 Haziran bağımsızlık günüdür.
- Selamlaşırken ve ayrılırken eldivenleri çıkararak el sıkışılması ve göz teması kurulması uygundur.
- Bayanlara soy isimleri ile hitap edilmesi tavsiye edilir.
- İşle ilgili konularda konuşmaya başlamadan önce kısaca sohbet edilmesinde yarar vardır.
- Eller cepte olarak ayakta durmak kabalık olarak görülmektedir.
- Firmanızı ya da ülkenizi, şehrinizi, iş yaptığınız sektörü sembolize eden bir hediye verilmesi uygundur.
- Duyguları ve heyecanı ifade etmekten çekinmemek gerekir.
- Kalabalık bir ortamda bir kişiyi överek onu ödüllendirmek uygun olmaz. Bu durum şüphe ile karşılanabilir veya kıskançlığa sebep olabilir.
- Sokak satıcılarından ve herhangi bir ofisi olmaksızın sadece cep telefonu ile iş yapmaya çalışan kişilerden uzak durmaya özen gösterilmelidir.
- Ticari partnerini tanıma, karar alma ve pazarlık genellikle akşam yemeğinde yapılır. Dışarıda yemek yemek ve bir şeyler içmek için yapılan daveti geri çevirmek uygun olmaz.

II. RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARETİ

Yıllar İtibariyle Genel İhracat ve İthalat

Birleşmiş Milletler resmi istatistik verilerine göre Rusya 2008 yılı itibariyle 735,6 milyar dolar değerinde dış ticaret hacmine sahiptir. 2008 yılında genel ihracat 450,7 milyar dolar ve genel ithalat 284,9 milyar dolar olarak verilmektedir. Bir önceki yıla göre Rusya'nın genel ithalatı % 33,1 oranında artmıştır.

2004 yılından 2008 yılına kadar beş yıllık süreçte Rusya'nın dış ticaretine ilişkin veriler aşağıdaki tabloda izlenebilir:

RUSYA'NIN GENEL DIŞ TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	İHRACAT	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	İTHALAT	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)
2004	178.069.347.599	-	95.154.681.463	-
2005	233.251.257.452	31,0	119.557.904.928	25,6
2006	286.668.300.619	22,9	153.854.270.807	28,7
2007	330.437.796.495	15,3	213.997.760.998	39,1
2008	450.664.725.004	36,4	284.920.598.020	33,1

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

En Çok İhraç Edilen Ürünler

2008 yılında Rusya'nın en fazla ihraç ettiği ürünler % 59,8'lik payı ile Fası 27 kapsamındaki mineral yakıtlar ve mineral yağlar, Fası 72 kapsamındaki demir ve çelik, Fası 99 kapsamındaki belirtilmeyen ürünler, Fası 31 kapsamındaki gübreler ile Fası 76 kapsamındaki alüminyum ve alüminyumdan eşyadır. 2008 yılı verilerine göre Rusya'nın en fazla ihraç ettiği ürünlere ilişkin rakamsal bilgiler aşağıdaki tabloda verilmektedir.

RUSYA'NIN EN ÇOK İHRAC ETTİĞİ ÜRÜNLER			
İLK 5 ÜRÜN GRUBU / 2008			
FASIL NO	TANIM	DEĞER \$	PAY %
27	MİNERAL YAKITLAR,MİNERAL YAĞLAR	269.498.233.001	59,8
72	DEMİR VE ÇELİK	30.598.546.605	6,8
99	BELİRTİLMİYEN ÜRÜNLER	17.984.811.222	4,0
31	GÜBRELER	13.021.786.029	2,9
76	ALİMİNYUM VE ALİMİNYUMDAN EŞYA	9.810.081.555	2,2
TOPLAM		450.664.725.004	100

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

En Çok İthal Edilen Ürünler

Rusya'nın en çok ithal ettiği ürünlerin başında Fası 87 kapsamındaki motorlu kara taşıtları gelmektedir. Fası 84 kapsamındaki nükleer reaktörler, kazanlar ve makineler, Fası 85'de yer alan elektrikli makina ve cihazlar, Fası 39'da yer alan plastikler ve mamulleri ile Fası 30 kapsamındaki eczacılık ürünleri diğer en fazla ithal edilen ürünler olarak sıralanmaktadır.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER			
İLK 5 ÜRÜN GRUBU / 2008			
FASIL NO	TANIM	DEĞER \$	PAY %
87	MOTORLU KARA TAŞITLARI	51.321.001.677	18,0
84	NÜKLEER REAKTÖRLER, KAZANLAR, MAKİNALAR	49.186.370.050	17,3
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR	27.351.277.868	9,6
39	PLASTİKLER VE MAMULLERİ, KAÜÇUK VE MAMULLERİ	9.510.454.932	3,3
30	ECZACILIK ÜRÜNLERİ	8.436.389.222	3,0
TOPLAM		284.920.589.020	100

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

En Çok İhracat Yapılan Ülkeler

Birleşmiş Milletlerin resmi istatistik veritabanı Comtrade 2008 yılı verilerine göre Rusya'nın en çok ihracat yaptığı ülke Almanya'dır. Türkiye, ABD, Çin, Belarus (Beyaz Rusya) ve Polonya ise Almanya'yı takip etmektedir.

Rusya'nın en çok ihracat yaptığı ilk 20 ülkeye toplam ihracatının % 80,5'i yönelmiş durumdadır. 2008 yılında Rusya'nın Türkiye'ye ihracatı % 33,4 oranında artarak 31,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'nin Rusya'nın toplam ihracatı içerisindeki payı % 7 olarak hesaplanmaktadır.

Rusya'nın en fazla ihracat yaptığı ilk 20 ülke ile bu ülkelerin paylarına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda görülebilir.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHALAT YAPTIĞI ÜLKELER				
Birim: \$	2007	2008	DEĞİŞİM %	PAY %
ALMANYA	38.755.181.000	47.580.025.000	22,8	16,7
ÇİN	28.466.202.335	33.075.849.922	16,2	16,2
JAPONYA	10.769.760.590	16.534.097.871	53,5	53,5
UKRAYNA	12.668.477.623	15.735.241.918	24,2	24,2
İTALYA	13.077.923.170	15.333.784.699	17,2	17,2
FİNLANDİYA	9.203.062.200	11.255.831.787	22,3	22,3
BELARUS	8.878.577.800	10.585.051.900	19,2	19,2
FRANSA	7.748.231.425	10.364.290.612	33,8	33,8
GÜNEY KORE	8.087.744.426	9.747.956.810	20,5	20,5
HOLLANDA	8.950.422.449	9.665.094.610	8,0	8,0
A.B.D.	7.365.332.716	9.335.368.054	26,7	26,7
POLONYA	6.432.276.012	8.917.328.406	38,6	38,6
İNGİLTERE	5.673.388.231	7.610.124.983	34,1	34,1
TÜRKİYE	4.726.852.912	6.481.480.104	37,1	37,1
KAZAKİSTAN	4.659.143.293	6.227.049.275	33,7	33,7
BELÇİKA	4.430.650.771	5.488.293.877	23,9	23,9
BREZİLYA	3.736.777.220	4.652.978.889	24,5	24,5
İSVEÇ	3.367.266.366	4.446.285.739	32,0	32,0
AVUSTURYA	3.556.006.404	4.361.435.589	22,6	22,6
İSPANYA	2.870.648.046	4.186.308.001	45,8	45,8
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	193.423.924.989	241.583.878.046	24,9	24,9
İLK 20 ÜLKENİN TOP. PAYI	84,2	84,8	0,7	0,7
DÜNYA TOPLAMI	229.695.224.001	284.920.598.020	24,0	24,0

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

En Çok İthalat Yapılan Ülkeler

2008 yılında Rusya'nın en çok ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin başında, Almanya gelmektedir. Almanya'nın Rusya'nın toplam ithalatı içerisindeki payı % 16,7 olarak hesaplanmaktadır. 2008 yılında Rusya'nın Almanya'dan ithalatı bir önceki yıla kıyasla ithalatı % 22,8 artmış ve 38,8 milyar dolardan 47,6 milyar dolara yükselmiştir. Çin (pay oranı % 11,6) , Japonya (pay oranı % 5,8), Ukrayna (pay oranı % 5,5) ve İtalya (pay oranı % 5,4) Almanya'nın ardından Rusya'nın ithalatı içerisinde önemli pay sahibi olan ülkeler olarak sıralanmaktadır.

Türkiye, Rusya'nın en fazla ithalat yaptığı 14. ülke olarak görünmektedir. Rusya'nın Türkiye'den yaptığı ithalat değeri 2008 yılında bir önceki yıla kıyasla % 37,1 oranında artarak 6,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu ithalat değeri ile Türkiye'nin Rusya'nın toplam ithalatı içerisindeki payı % 2,27 olarak hesaplanmaktadır.

2008 yılında Rusya'nın en çok ithalat yaptığı ilk 20 ülke listesindeki tüm ülkelerden ithalatının bir önceki yıla kıyasla arttığı anlaşılmaktadır. İthalat artış oranları % 8 ile % 53,5 arasında değişmektedir. İthalatın yüksek oranda arttığı ülkeler arasında % 53,5'lik artışın kaydedildiği Japonya, % 45,8'lik artışın

kaydedildiği İspanya, % 38,6'lık artışın kaydedildiği Polonya, % 34,1'lik artışın kaydedildiği İngiltere, % 33,8'lik artışın kaydedildiği Fransa ile % 33,7'lik artışın kaydedildiği Kazakistan dikkat çekmektedir. Avusturya da % 32'lik ithalat artışının kaydedildiği bir diğer ülke olarak Rusya'nın ithalatının % 30'dan fazla arttığı ülkeler arasındaki yerini almıştır.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHALAT YAPTIĞI ÜLKELER				
Birim: \$	2007	2008	DEĞİŞİM %	PAY %
ALMANYA	38.755.181.000	47.580.025.000	22,8	16,7
ÇİN	28.466.202.335	33.075.849.922	16,2	11,6
JAPONYA	10.769.760.590	16.534.097.871	53,5	5,8
UKRAYNA	12.668.477.623	15.735.241.918	24,2	5,5
İTALYA	13.077.923.170	15.333.784.699	17,2	5,4
FİNLANDİYA	9.203.062.200	11.255.831.787	22,3	4,0
BELARUS	8.878.577.800	10.585.051.900	19,2	3,7
FRANSA	7.748.231.425	10.364.290.612	33,8	3,6
GÜNEY KORE	8.087.744.426	9.747.956.810	20,5	3,4
HOLLANDA	8.950.422.449	9.665.094.610	8,0	3,4
A.B.D.	7.365.332.716	9.335.368.054	26,7	3,3
POLONYA	6.432.276.012	8.917.328.406	38,6	3,1
İNGİLTERE	5.673.388.231	7.610.124.983	34,1	2,7
TÜRKİYE	4.726.852.912	6.481.480.104	37,1	2,3
KAZAKİSTAN	4.659.143.293	6.227.049.275	33,7	2,2
BELÇİKA	4.430.650.771	5.488.293.877	23,9	1,9
BREZİLYA	3.736.777.220	4.652.978.889	24,5	1,6
İSVEÇ	3.367.266.366	4.446.285.739	32,0	1,6
AVUSTURYA	3.556.006.404	4.361.435.589	22,6	1,5
İSPANYA	2.870.648.046	4.186.308.001	45,8	1,5
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	193.423.924.989	241.583.878.046	24,9	84,8
İLK 20 ÜLKENİN TOP. PAYI	84,2	84,8		
DÜNYA TOPLAMI	229.695.224.001	284.920.598.020	24,0	100,0

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

Rusya'nın en fazla ithalat yaptığı 20 ülkeye ait veriler, yukarıdaki tabloda yer almaktadır.

III. RUSYA'NIN TEKSTİL VE KONFEKSİYON DIŞ TİCARETİ

Rusya'nın Tekstil ve Konfeksiyon Dış Ticareti

2005 yılında % 32,2 oranında azalan Rusya tekstil ürünleri ihracatı, 2006 yılında az da olsa artarak 435,5 milyon dolara ulaşmıştır. 2007 yılında artış yerini % 6,1 oranında bir düşüğe bırakmış ve Rusya tekstil ürünleri ihracatı 408,7 milyon dolara gerilemiştir. 2008 yılında Rusya'nın tekstil ürünleri ihracatı tekrar artışa geçerek bir önceki yıla kıyasla % 3,7 oranında artmış ve 423,6 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

Rusya'nın tekstil ürünleri ithalatı ise 2004 yılından itibaren sürekli olarak artmaktadır. Bu artışlar yıllar itibariyle sırasıyla bir önceki yıla kıyasla 2005 yılında % 14, 2006 yılında % 23,6, 2007 yılında % 15,9 ve nihayet 2008 yılında % 17,7 oranında gerçekleşmiştir. Bu artışlar neticesinde 2008 yılında Rusya'nın tekstil ürünleri ithalatı 3,9 milyar dolar seviyesini yakalamıştır.

RUSYA'NIN TEKSTİL İHRACATI VE İTHALATI				
Birim: \$				
YILLAR	TEKSTİL İHRACATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	TEKSTİL İTHALATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)
2004	635.900.159	-	2.014.227.848	-
2005	430.996.804	-32,2	2.295.503.867	14,0
2006	435.463.734	1,0	2.837.230.218	23,6
2007	408.708.042	-6,1	3.289.466.516	15,9
2008	423.632.907	3,7	3.872.256.879	17,7

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

2008 yılında dünyada en fazla tekstil ithalatı yapan ilk 10 ülke ile bu ülkeler içinde Rusya'nın yeri ve dünya tekstil ithalatındaki payı, aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tabloda, Rusya'nın, dünya tekstil ithalatından % 2,1 oranında pay aldığı görülmektedir.

**DÜNYA TEKSTİL ÜRÜNLERİ* İTHALATÇILARI ARASINDA
RUSYA FEDERASYONU
2008**

ÜLKE	İTHALAT -	% PAY
ÇİN	22.541.164.288	12,3
HONG KONG	12.068.094.094	6,6
A.B.D.	11.106.487.078	6,1
ALMANYA	10.217.168.000	5,6
İTALYA	9.342.586.999	5,1
TÜRKİYE	7.301.405.106	4,0
FRANSA	5.992.158.199	3,3
MEKSİKA	5.616.800.976	3,1
İNGİLTERE	4.376.141.609	2,4
GÜNEY KORE	4.301.115.220	2,4
İLK 10 ÜLKE TOP.	92.863.121.569	50,8
RUSYA FEDERASYONU	3.872.256.879	2,1
DÜNYA TOPLAMI	182.809.744.447	100,0

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

* Fasil 57 hariç, Fasil 50 ile 60 (dahil) arası dikkate alınarak hesaplanmıştır.

Birleşmiş Milletler verilerine göre, Rusya'nın hazır giyim ihracatı 2004 yılından itibaren çeşitli oranlarda azalarak 2008 yılı sonunda 157,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

RUSYA'NIN HAZIRGIYIM İHRACATI VE İTHALATI				
Birim:\$				
YILLAR	HAZIRGIYIM İHRACATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	HAZIRGIYIM İTHALATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)
2004	581.788.184	-	4.469.866.773	-
2005	292.762.920	-49,7	5.937.063.162	32,8
2006	237.861.424	-18,8	7.328.507.590	23,4
2007	161.722.744	-32,0	13.995.817.001	91,0
2008	157.760.016	-2,5	11.841.629.957	-15,4

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

Rusya'nın hazır giyim ithalatı ise 2004 ile 2007 yılları arasında sürekli artmış ve 2007 yılında 14 milyar dolar ile en yüksek seviyeye ulaşmıştır. 2008 yılında ise Rusya'nın hazır giyim ithalatı 2008 yılına kıyasla % 15,4 azalarak 11,8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2008 yılında dünyada en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı gerçekleştiren ilk 10 ülke içinde Rusya'nın yeri ve toplamda aldığı pay, aşağıdaki tabloda verilmektedir.

DÜNYADA EN ÇOK HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İTHALATI YAPAN İLK 10 ÜLKE VE DÜNYA TOPLAMINDAKİ PAYLARI		
ÜLKE	İTHALAT -	% PAY
ABD	87.373.864.623	23,3
ALMANYA	33.782.555.000	9,0
JAPONYA	26.967.681.689	7,2
İNGİLTERE	25.611.887.825	6,8
FRANSA	24.381.426.634	6,5
HONG KONG	17.946.290.573	4,8
İTALYA	17.334.456.456	4,6
İSPANYA	16.013.216.858	4,3
RUSYA FEDERASYONU	11.841.629.957	3,2
BELÇİKA	10.843.029.125	2,9
İLK 10 ÜLKE TOP.	178.439.806.266	47,6
DÜNYA TOPLAMI	374.842.119.848	100,0

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

Tablo'da Rusya Federasyonunun 2008 yılında dünya hazır giyim ithalatında 9.sırada yer aldığı ve % 3,2 gibi önemli bir paya sahip olduğu görülmektedir.

En Çok Tekstil İthal Edilen Ülkeler

Rusya Federasyonu'nun en fazla tekstil ithalatı yaptığı ilk beş ülke, Çin, Türkiye, Belarus (Beyaz Rusya), Almanya ve İtalya olarak sıralanmaktadır. Türkiye, Rusya'nın en fazla tekstil ithal ettiği ülkeler arasında 804,7 milyon dolarlık ihracat değeri ve % 20,8'lik pay ile ikinci sıradadır.

2007 ve 2008 yıllarına ait ithalat rakamları, yıllık değişim oranları ve payları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

RUSYA'NIN EN ÇOK TEKSTİL İTHALATI YAPTIĞI ÜLKELER				
Birim:\$	2007	2008	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN	606.426.537	807.072.430	33,1	20,8
TÜRKİYE	642.514.475	804.747.610	25,2	20,8
BELARUS	357.247.000	369.293.400	3,4	9,5
ALMANYA	285.853.000	299.320.000	4,7	7,7
İTALYA	249.067.006	276.577.391	11,0	7,1
İLK 5 ÜLKE TOPLAMI	2.141.108.018	2.557.010.831	19,4	66,0
İLK 5 ÜLKENİN TOP. PAYI	65,1	66,0		
DÜNYA TOPLAMI	3.289.466.516	3.872.689.863	17,7	100

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

Ülkemiz açısından 2007 ile 2008 yılları arasındaki en büyük fark 2007 yılında Rusya'nın en büyük tekstil tedarikçisi olmamıza karşın 2008 yılında bu konumumuzu Çin'e kaptırmak olmuştur. 2008 yılında Çin'in Rusya'ya yaptığı tekstil ihracatı % 33,1 artmış ve 807,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde ülkemiz tekstil ihracatı % 25,2 artmış olmasına rağmen Çin'in ihracat değeri ülkemizin ihracat değerinden 2,3 milyon dolar fazla olmuştur.

Rusya'nın En Çok İthal Ettiği Tekstil Ürünleri

2008 yılında Rusya'nın ithal ettiği tekstil ürünleri incelendiğinde, dünyadan en fazla 54 07 G.T.İ.P başlıklı sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat ithal ettiği tespiti yapılmıştır. En çok ithal ettiği diğer ürünler; 56 03 GTİP başlıklı dokunmamış mensucat (nonwovenlar), 60 06 GTİP başlıklı diğer örme mensucat, 54 02 GTİP başlıklı sentetik filament iplikleri, pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş) ile 5903 GTİP başlıklı plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya plastikle lamine edilmiş (59.02 pozisyonundakiler hariç) mensucattır.

2008 yılında Rusya'nın en çok ithal ettiği ilk 5 ürünün ithalat değerleri ve payları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ TEKSTİL ÜRÜNLER			
2008			
Birim \$			
DORTLÜ GTİP NO	TANIM	DEĞER \$	PAY %
5407	SENTETİK FİLAMENT İPLİKLERİNDEN DOKUNMUŞ MENSUCAT	520.614.222	13,4
5603	DOKUNMAMIŞ MENSUCAT (EMDİRİLMİŞ, SIVANMIŞ, KAPLANMIŞ VEYA LAMİNE EDİLMİŞ OLSUN OLMASIN)	216.504.690	5,6
6006	DİĞER ÖRME MENSUCAT	215.745.899	5,6
5402	SENTETİK FİLAMENT İPLİKLERİ (DİKİŞ İPLİĞİ HARİÇ) (PERAKENDE OLARAK SATILACAK HALE GETİRİLMEMİŞ) (67 DESİTEKSTEN AZ OLAN SENTETİK MONOFİLAMENTLER DAHİL) :	206.476.713	5,3
5903	PLASTİK EMDİRİLMİŞ, SIVANMIŞ, KAPLANMIŞ VEYA PLASTİKLE LAMİNE EDİLMİŞ MENSUCAT (59.02 POZİSYONUNDAKİLER HARİÇ):	155.646.812	4,0
	RUSYA TOPLAM TEKSTİL İTHALATI	3.872.689.863	100

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

En Çok Konfeksiyon İthal Edilen Ülkeler

2008 yılı rakamları itibariyle Rusya'nın en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ithal ettiği ilk beş ülke Çin, İtalya, Almanya, Fransa ve Belarus olarak sıralanmaktadır. Türkiye 261,8 milyon dolarlık ihracat değeri ve % 2,2'lik pay ile Rusya'nın en büyük altıncı hazır giyim ve konfeksiyon tedarikçisi olarak sıralanmaktadır. İthalatta ilk 5 ülke ve ithalatın değişim oranları aşağıda verilmektedir.

RUSYA'NIN EN ÇOK KONFEKSİYON İTHALATI YAPTIĞI ÜLKELER				
Birim:\$	2007	2008	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN	9.035.103.428	6.024.754.318	-33,3	50,9
İTALYA	1.666.852.394	1.956.868.423	17,4	16,5
ALMANYA	998.821.000	1.173.156.000	17,5	9,9
FRANSA	373.889.923	421.001.125	12,6	3,6
BELARUS	269.347.700	275.710.400	2,4	2,3
İLK 5 ÜLKE TOPLAMI	12.344.014.445	9.851.490.266	-20,2	83,2
İLK 5 ÜLKENİN TOP. PAYI	88,2	83,2		
TÜRKİYE	241.792.575,0	261.882.473,0	8,3	2,2
DÜNYA TOPLAMI	13.995.817.001	11.841.629.957	-15,4	100

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere Rusya'nın hazır giyim ürünleri ithalatındaki en büyük tedarikçisi 6 milyar dolarlık ihracatı ile Çin Halk Cumhuriyeti'dir. 2008 yılında Rusya'nın bu ülkeden yaptığı ithalatın % 33,3 oranında İ.T.K.İ.B Genel Sekreterliği AR&GE ve Mevzuat Şubesi

düşmesine rağmen pazar payının hala % 50,9 gibi çok yüksek bir oranda olması Rus hazır giyim pazarındaki Çin ağırlığını açık bir biçimde ifade etmektedir. 2008 yılında ülkemizden Rusya'ya yapılan hazır giyim ihracatı % 8,3 oranında artmış ve 241,8 milyon dolardan 261,9 milyon dolara yükselmiştir. Bu ihracat değeri ile ülkemizin Rusya konfeksiyon pazarındaki payı % 2,2 olarak hesaplanmaktadır.

Rusya'nın En Çok İthalatını Yaptığı Konfeksiyon Ürünleri

2008 yılında Rusya'nın ithal ettiği hazır giyim ürünleri incelendiğinde, dünyadan en fazla 6204 GTİP başlıklı kadınlar ve kız çocukları için takım elbiseler, takımlar, ceketler, blazerler, elbiseler, etekler, pantolon etekler, pantolonlar, askılı ve üst ön parçalı tulumlar, kısa pantolonlar ve şortları ithal ettiği tespiti yapılmıştır. En çok ithal ettiği diğer ürünler; 6110 G.T.İ.P başlıklı kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler ve benzeri örme eşya; 6104 GTİP başlıklı kadınlar ve kız çocukları için takım elbiseler, takımlar, ceketler; 6109 GTİP başlıklı tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası ile 6203 GTİP başlıklı erkekler ve erkek çocuklar için takım elbiseler, takımlar, blazerler, pantolonlar vb.dir.

2008 yılında Rusya'nın en çok ithal ettiği ilk 5 konfeksiyon ürününün ithalat değeri ve payları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ KONFEKSİYON ÜRÜNLERİ 2008			
Birim \$			
DÖRTLÜ GTİP NO	TANIM	DEĞER \$	PAY %
6204	KADINLAR VE KIZ ÇOCUKLAR İÇİN TAKIM ELBİSELER, TAKIMLAR, CEKETLER, BLAZERLER, ELBİSELER, ETEKLER, PANTOLON ETEKLER, PANTOLONLAR, ASKILI VE ÜST ÖN PARÇALI TULUMLAR, KISA PANTOLONLAR VE ŞORTLAR (YÜZME KIYAFETLERİ HARİÇ):	1.224.933.728	10,3
6110	KAZAKLAR, SÜVETERLER, HIRKALAR, YELEKLER VE BENZERİ EŞYA (ÖRME) :	1.212.963.277	10,2
6104	KADINLAR VE KIZ ÇOCUKLAR İÇİN TAKIM ELBİSELER, TAKIMLAR, CEKETLER, BLAZERLER, ELBİSELER, ETEKLER, PANTOLON ETEKLER, PANTOLONLAR, ASKILI VE ÜST ÖN PARÇALI TULUMLAR, KISA PANTOLONLAR VE ŞORTLAR (YÜZME KIYAFETLERİ HARİÇ):	1.190.014.987	10,0
6109	TİŞÖRTLER, FANİLALAR, ATLETLER, KAŞKORSELER ve DİĞER İÇ GİYİM EŞYASI	723.487.696	6,1
6203	ERKEKLER VE ERKEK ÇOCUKLAR İÇİN TAKIM ELBİSELER, TAKIMLAR, CEKETLER, BLAZERLER, PANTOLONLAR, ASKILI VE ÜST ÖN PARÇALI TULUMLAR, KISA PANTOLONLAR VE ŞORTLAR (YÜZME KIYAFETLERİ HARİÇ)	719.323.461	6,1
	RUSYA TOPLAM KONFEKSİYON İTHALATI	11.841.629.957	100,0

Kaynak: Birleşmiş Milletler - UN Comtrade / Aralık 2009

IV. TÜRKİYE – RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARET İLİŞKİLERİ

Türkiye - Rusya Federasyonu Genel Dış Ticareti

Rusya Federasyonu, Türkiye'nin en yoğun ticari ilişkilerde bulunduğu ülkelerden biridir. 2008 yılında Türkiye ile Rusya Federasyonu arasındaki ticaret hacmi 37,8 milyar dolara yükselmiştir. Bu rakamın 6,5 milyar dolarlık kısmı ihracat, 31,4 milyar dolarlık kısmı ise ithalattan kaynaklanmaktadır. Buradan da anlaşılacağı üzere, iki ülke arasındaki ticaret Rusya lehine gelişme göstermektedir.

2009 yılı Ocak-Ekim döneminde ise Türkiye ile Rusya Federasyonu arasındaki ticaret hacmi 18,2 milyar dolar olarak kayda alınmıştır. Bu rakamın 2,6 milyar dolarlık kısmı yani %14,1'i ihracat, %85,9'u yani 15,6 milyar dolarlık kısmı ithalattan kaynaklanmaktadır. Bu bağlamda 2009 yılının ilk on ayında da iki ülke arasındaki dış ticaret Rusya lehine gelişmeye devam etmiştir.

2009 yılının Ocak–Ekim döneminde Türkiye'nin genel ihracatı 83,2 milyar dolar ve ithalatı 112,8 milyar dolar değerindedir. İhracat yapılan toplam 236 ülke ve serbest bölge içerisinde Rusya Federasyonu, Almanya, Fransa, İtalya, İngiltere, Irak, İsviçre ve A.B.D.'nin ardından 8. sıradadır. İthalat yapılan toplam 224 ülke ve serbest bölge arasında ise Rusya Federasyonu 1. sırada bulunmaktadır. Almanya, Çin Halk Cumhuriyeti, ABD ve İtalya, Rusya'yı izleyen ülkelerdir.

Rusya Federasyonu'na 2008 yılında Türkiye'den 6,5 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. 2007 yılında göre ihracat artışı %37,2 oranında olmuştur. Bu oran, Türkiye genel ihracat artış oranından (%23,1) yüksektir. Dolayısıyla, 2008 yılında Rusya Federasyonu'nun Türkiye genel ihracatındaki payı %4,9'a yükselmiştir.

2009 yılının Ocak-Ekim döneminde ise Rusya Federasyonu'na 2,6 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. 2008 yılının Ocak-Ekim dönemine kıyasla bu ülkeye ihracat %55 oranında azalmıştır. Bu düşüş, Türkiye genel ihracatının düşüşünden (%27,6) daha yüksektir. Bunun bir sonucu olarak, Rusya Federasyonu'nun Türkiye genel ihracatındaki payı %3,1'e gerilemiştir.

İthalat açısından bakıldığında, 2008 yılında Rusya Federasyonu'ndan 31,4 milyar dolar değerinde ithalat yapılmıştır ve 2007 yılına kıyasla artış oranı %33,4'tür. Bu oran da 2008 yılındaki Türkiye geneli ithalat artışının (%18,8) üzerinde kalmaktadır. Dolayısıyla Rusya Federasyonu'nun Türkiye'nin genel ithalatındaki payı %15,5'e yükselmiştir.

2009 yılının Ocak-Ekim döneminde ise, genel anlamda dış ticaretin daralması ile Rusya Federasyonu'ndan da ithalat azalmıştır. Yılın ilk on ayında

Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan ithalatı %42,9 oranında düşüşle 27,4 milyar dolardan 15,6 milyar dolara gerilemiştir. Bunun bir sonucu olarak Rusya Federasyonu'nun Türkiye genel ithalatındaki payı %13,8'e düşmüştür.

Genel ticarete paralel şekilde, Rusya Federasyonu tekstil ve konfeksiyon ticareti açısından da Türkiye için önemli bir partnerdir. 2009 yılında Ocak-Ekim döneminde iki ülke arasındaki 18,2 milyar dolar olarak kayda alınan dış ticaretin %3,3'ü yani 602,1 milyon dolarlık kısmı tekstil ve konfeksiyon dış ticaretinden gelmektedir.

2008 yılında Rusya Federasyonu ile Türkiye arasındaki 37,8 milyar dolarlık toplam ticaret hacminin 1,1 milyar dolarlık kısmını, oransal olarak 2,9'lük bölümünü tekstil ve konfeksiyon ticareti oluşturmuştur. 2009 yılının ilk on ayında Rusya Federasyonu, Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç ettiği ülkeler içerisinde 15. sırada ve en fazla tekstil ihraç edilen ülke konumundadır.

Türkiye'nin Rusya Federasyonu ile dış ticaretini, tekstil ve konfeksiyon ticareti ile birlikte değerlendiren bir tablo aşağıda yer almaktadır.

TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU TİCARİ İLİŞKİLERİ						
Birim: \$	2007 YILLIK	2008 YILLIK	DEĞİŞİM %	2008 OCAK - EKİM	2009 OCAK - EKİM	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU'NA İHRACAT	4.726.853.152	6.483.003.596	37,2	5.715.169.627	2.571.485.615	-55,0
TÜRKİYE GENEL İHRACAT	107.271.749.904	132.027.258.024	23,1	114.909.373.755	83.213.973.203	-27,6
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	4,41	4,91		4,97	3,09	
RUSYA FEDERASYONU'NDAN İTHALAT	23.508.494.288	31.364.476.862	33,4	27.368.130.313	15.614.485.852	-42,9
TÜRKİYE GENEL İTHALAT	170.062.714.501	201.963.557.774	18,8	178.485.148.364	112.849.371.577	-36,8
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	13,82	15,53		15,33	13,84	
RUSYA FEDERASYONU'NA KONFEKSİYON İHRACATI	239.444.594	260.774.419	8,9	239.764.653	128.201.676	-46,5
TÜRKİYE KONFEKSİYON İHRACATI	15.563.491.645	15.234.930.593	-2,1	13.137.151.424	10.524.717.114	-19,9
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	1,54	1,71		1,83	1,22	
RUSYA FEDERASYONU'NDAN KONFEKSİYON İTHALATI	392.183	383.261	-2,3	364.344	377.999	3,7
TÜRKİYE KONFEKSİYON İTHALATI	1.516.892.282	2.117.836.346	39,6	1.853.962.087	1.682.416.198	-9,3
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	0,03	0,02		0,02	0,022	
RUSYA FEDERASYONU'NA TEKSTİL İHRACATI	642.518.495	804.943.301	25,3	693.344.647	463.604.853	-33,1
TÜRKİYE TEKSTİL İHRACATI	6.363.917.840	6.640.492.320	4,3	5.761.660.148	4.378.470.864	-24,0
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	10,10	12,12		12,03	10,59	
RUSYA FEDERASYONU'NDAN TEKSTİL İTHALATI	51.882.252	23.431.785	-54,8	21.348.359	9.953.487	-53,4
TÜRKİYE TEKSTİL İTHALATI	8.039.756.467	7.301.405.106	-9,2	6.350.227.034	4.893.431.522	-22,9
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	0,65	0,32		0,34	0,20	

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Aralık 2009

2000 yılından 2009 yılının Ekim ayı sonuna kadar Türkiye'den Rusya Federasyonu'na yapılan genel ihracat incelendiğinde, 2000 yılından 2008 yılına kadar %16,7 ile %46 arasında değişen oranlarda düzenli artışlar görülmektedir. 2000 yılında 643,9 milyon dolar olan ihracat 2008 yılında on katına çıkarak 6,5 milyar dolara yükselmiştir. Bu yıllar için ortalama yıllık ihracat artış oranı %33,8 olarak hesaplanmaktadır. 2008 yılında Rusya Federasyonu'na ihracat 2007 yılına kıyasla %37,2 oranında artışla 6,5 milyar doları bulmuştur.

Rusya Federasyonu'na 2009 yılının Ocak-Ekim döneminde ise 2,6 milyar dolarlık ihracat yapılmıştır. İhracat, 2008 yılının eş dönemine kıyasla %55 düzeyinde azalmıştır.

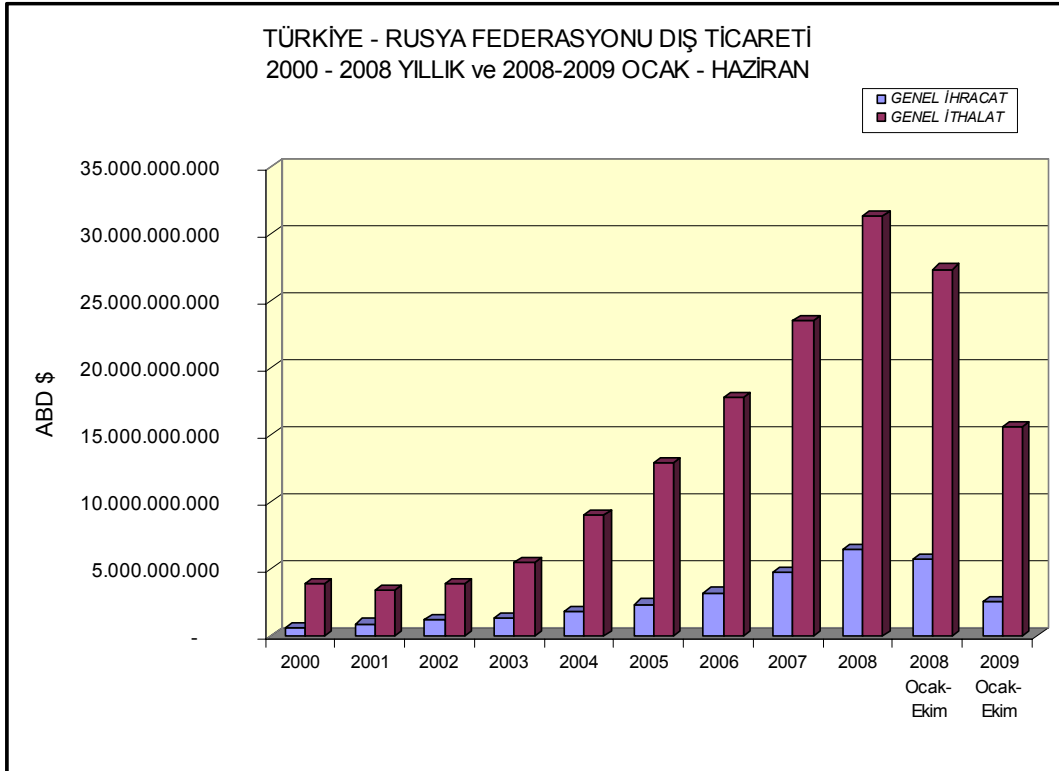
İthalat açısından bakıldığında, 2000 yılından 2008 yılına kadar Rusya Federasyonu'ndan ithalat sadece 2001 yılında %11,6 oranında azalmış, izleyen yıllarda %13,3 ile %65,7 arasında değişen oranlarda artmıştır. 2000 yılından 2008 yılına ithalatın yıllık ortalama değişimi %31,7'lik artış yönünde olmuştur. Böylece Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan ithalatı 2000 yılında 3,9 milyar dolar iken 2008 yılında sekiz katına çıkarak 31,4 milyar doları bulmuştur. 2008 yılında Rusya Federasyonu'ndan genel ithalat 2007 yılına kıyasla %33,4 oranında artmıştır.

2009 yılının Ocak-Ekim döneminde ise, Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan genel ithalatı 2008 yılının eş dönemine göre %43 oranında düşüşle 15,6 milyar dolara gerilemiştir.

2000 yılından 2009 yılının Ocak-Ekim dönem sonuna kadar Türkiye'den Rusya Federasyonu'na yapılan ihracat ile bu ülkeden ithalat ve yıllık değişimler, aşağıdaki tablo ve grafikte görülebilir.

TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	GENEL İHRACAT	YILLIK DEĞİŞİM (%)	GENEL İTHALAT	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2000	643.902.938	-	3.886.583.276	-
2001	924.106.727	43,5	3.435.672.619	-11,6
2002	1.172.038.590	26,8	3.891.721.401	13,3
2003	1.367.590.908	16,7	5.451.315.438	40,1
2004	1.859.186.551	35,9	9.033.138.484	65,7
2005	2.377.049.944	27,9	12.905.619.879	42,9
2006	3.237.611.322	36,2	17.806.238.758	38,0
2007	4.726.853.152	46,0	23.508.494.288	32,0
2008	6.483.003.596	37,2	31.364.476.862	33,4
2008 Ocak-Ekim	5.715.169.627		27.368.130.313	
2009 Ocak-Ekim	2.571.485.615	-55,0	15.614.485.852	-42,95

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Aralık 2009

Türkiye'nin Rusya Federasyonu'na ihracatı tüm maddeler açısından incelendiğinde, 2009 yılında Ocak-Ekim döneminde en fazla ihraç edilen mamullerin başında 07 02 GTİP başlığı altında yer alan domateslerin geldiği görülmektedir. Bu ürün grubunda 2008 yılının aynı dönemine kıyasla %25,7

oranında düşüşle 166,7 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Ürün grubunun Rusya Federasyonu'na yapılan toplam ihracattaki payı %6,5'tur.

En çok ihraç edilen ikinci ürün grubu %78,1 düşüş ve 151,6 milyon dolar ihracat değeriyle 87 03 GTİP kapsamı altındaki binek otomobilleri ve insan taşımaya mahsus araçlar olmuştur. Bu ürün grubunu %33,3 artış ve 127,5 milyon dolarlık ihracatla 08 05 GTİP başlığı altında turunçgiller, %8,9 düşüş ve 115,7 milyon dolarlık ihracat değeriyle 60 06 GTİP başlığı altında yer alan diğer örme mensucat ile %41,6 düşüş ve 97,8 milyon dolarlık ihracat değeriyle 54 07 GTİP başlıklı sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat gelmektedir.

2009 yılının ilk on aylık döneminde Türkiye'den Rusya Federasyonu'na en fazla ihraç edilen yirmi ürün grubu içerisinde yalnızca üç ürün grubunda; 08 06 GTİP başlıklı üzümlerde %6,6'lık, 64 03 GTİP başlıklı dış tabanı kauçuktan, plastik maddeden, tabii veya terkim yoluyla elde edilen köseleden ve yüzü deriden olan ayakkabılarda %30,5'lik ve 24 01 GTİP kapsamı altında yer alan yaprak tütün ve tütün döküntülerinde %46,2'lik artışlar olmuş, diğer on yedi ürün grubunun ihracatı % 8,9 ile %91,4 arasında değişen oranlarda düşüşler görülmüştür.

Çimento ihracatında %91,4 ile oldukça yüksek düşüş görülmesi dikkat çekmektedir. Ayrıca, 87 03 GTİP başlıklı binek otomobilleri ve insan taşımaya mahsus araçlar, 87 08 GTİP başlığı altında yer alan kara taşıtları için aksam ve parçalar ile 71 13 GTİP başlıklı kıymetli metaller ve kaplamalarında mücevherci eşyaları ihracatında sırasıyla %78,1, %76,7 ile %73,8 oranlarında yüksek oranlı düşüşler kaydedilmiştir.

Rusya Federasyonu'na en fazla ihraç edilen ilk yirmi ürün grubu içerisinde üç grup tekstil ürünü bulunmaktadır. Bunlar 60 06 GTİP başlıklı örme kumaşlar , 54 07 GTİP başlıklı sentetik ipliklerden dokuma kumaşlar ve 58 01 GTİP başlıklı kadife-peluş gibi havlı kumaşlar ve işlemlerdir.

TÜRKİYE'DEN RUSYA FEDERASYONU'NA GENEL İHRACAT					
EN FAZLA İHRAÇ EDİLEN İLK 20 ÜRÜN					
Birim: ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2008 OCAK - EKİM	2009 OCAK - EKİM	2008 / 2009 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %
0702	DOMATES (TAZE/SOGUTULMUS)	224.362.644	166.655.044	-25,7	6,5
8703	OTOMOBİLİ, STEYSİN VAGONLAR, YARIS ARABALARI	692.215.194	151.551.747	-78,1	5,9
0805	TURUNÇGİLLER (TAZE/KURUTULMUS)	95.630.701	127.476.086	33,3	5,0
6006	DİĞER ÖRME MENSUCAT	127.051.312	115.708.816	-8,9	4,5
5407	SENTETİK İPLİK, MONOFİL, SERİTLERLE DOKUMALAR	167.502.426	97.779.662	-41,6	3,8
0806	ÜZÜMLER (TAZE/KURUTULMUS)	71.386.386	76.098.284	6,6	3,0
2710	PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MINERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR	113.634.475	74.998.085	-34,0	2,9
3917	PLASTİKTEN TÜPLER, BORULAR, HORTUMLAR; CONTA, DIRSEK, RAKOR VB	122.886.898	67.859.851	-44,8	2,6
3401	SABUNLAR, YÜZEY AKTİF ORGANİK MADDELER	54.309.076	41.184.283	-24,2	1,6
7308	DEMİR/ÇELİKLTEN İNSAAT VE AKSAMI	105.831.364	36.416.201	-65,6	1,4
8708	KARA TAŞITLARI İÇİN AKSAM, PARÇALARI	146.138.384	34.081.421	-76,7	1,3
4303	KÜRKTEEN GİYİM ESYASI, AKSESUARLARI, KÜRKTEEN DİĞER ESYA	46.499.692	33.832.136	-27,2	1,3
7113	KIYMETLİ METALLER VE KAPLAMALARINDAN MÜCEVHERCİ ESYASI	123.853.973	32.403.097	-73,8	1,3
6403	AYAKKABI; YÜZÜ DERİ, TABANI KAUÇUK, PLASTİK, TABII, SUNI VB KÖSELE	24.575.666	32.067.803	30,5	1,2
6004	DİĞER ÖRME MENSUCAT (EN>30CM, ELASTOMERİK/KAUÇUK İPLİK=>%5)	47.800.060	30.838.610	-35,5	1,2
5801	KADİFE, PELÜS VE HALKALI (TİRTİL MENSUCAT)	51.851.031	28.331.467	-45,4	1,1
0809	KAYISI, KIRAZ, SEFTALI, ERİK VE ÇAKAL ERİĞİ (TAZE)	32.709.998	27.431.359	-16,1	1,1
8536	GERİLİMİ 1000 VOLTU GEÇMEYEN ELEKTRİK DEVRESİ TEÇİZATI	58.403.997	26.911.702	-53,9	1,0
2401	YAPRAK TÛTÛN VE TÛTÛN DÛKÛNTÛLERİ	18.207.587	26.624.187	46,2	1,0
2523	ÇİMENTO	297.724.859	25.716.639	-91,4	1,0
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		2.622.575.723	1.253.966.480	-52,2	48,8
RUSYA FEDERASYONU'NA GENEL İHRACAT		5.715.169.627	2.571.485.615	-55,0	100,0
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		45,9	48,8		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Aralık 2009

2009 yılının Ocak-Ekim döneminde Rusya'dan en çok ithal edilen ürünler %42,4 düşüş ve 5,1 milyar dolar ithalat değeri ile 27 11 GTİP başlığı altında yer alan petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar, %19,5 gerileme ve 3,7 milyar dolar ithalat değeriyle 2710 GTİP kapsamında yer alan petrol yağları ve %57,8 düşüş ve 2,1 milyar dolar ithalat değeriyle 2709 GTİP başlığı altında yer alan ham petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar olarak kayda alınmıştır.

2009 yılının ilk on aylık döneminde Rusya Federasyonu'ndan en fazla ithal edilen ilk 20 ürün grubundan 6'sında %19,8 ile %604,8 arasında değişen oranlarda ithalat artışları olmuştur. 7403 GTİP başlığı altında yer alan arıtılmış bakır, işlenmemiş bakır alaşımları ithalatı %604,8 oranında yani yedi kat

artmıştır. Ayrıca 15 12 GTİP başlığı altında yer alan ayçiçeği, aspir ve pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları ithalatı da %325,2 ile yine yüksek oranda artan bir diğer ürün grubu olmuştur.

En çok ithalat edilen ürünler arasında yer alan diğer 14 ürün grubunun ithalatı ise %10,2 ile %74,6 arasında değişen oranlarda gerilemiştir. 72 04 GTİP başlıklı dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdalarının ithalatı %74,6 ile en çok ithalat düşüşü görülen ürün grubu olmuştur.

Rusya'dan en çok ithal edilen ilk 20 ürün grubu içerisinde büyük oranda petrol, taş kömürü, demir, alüminyum ve bakır gibi maden ve petrol ürünleri yer alırken, hiç bir tekstil ve konfeksiyon ürünü bulunmamaktadır.

TÜRKİYE'NİN RUSYA FEDERASYONU'NDAN GENEL İTHALATI					
EN FAZLA İTHAL EDİLEN İLK 20 ÜRÜN					
Birim: ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2008	2009	2008 / 2009	TOPLAMDA
		OCAK - EKİM	OCAK - EKİM	DEĞİŞİM %	PAY %
2711	PETROL GAZLARI VE DİĞER GAZLI HİDROKARBONLAR	8.810.081.288	5.076.958.416	-42,4	32,5
2710	PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MINERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR	4.587.288.188	3.692.262.133	-19,5	23,6
2709	HAM PETROL (PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MINERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR)	4.953.621.522	2.089.625.366	-57,8	13,4
2701	TASKÖMÜRÜ; TASKÖMÜRÜNDEN ELDE EDİLEN BRIKETLER, TOPAK VB. KATI YAKITLAR	1.150.090.247	875.759.310	-23,9	5,6
7207	DEMİR/ALASIMSIZ ÇELIKTEN YARI MAMULLER	1.650.536.724	473.300.337	-71,3	3,0
1001	BUGDAY VE MAHLUT	463.157.889	415.950.403	-10,2	2,7
7601	İSLENMEMİS ALUMİNYUM	961.841.034	336.345.618	-65,0	2,2
7208	DEMİR/ÇELİK SICAK HADDE YASSI MAMULLERİ- GENİSLİK 600MM. FAZLA	892.990.483	320.962.514	-64,1	2,1
7204	DEMİR/ÇELİK DÖKÜNTÜ VE HURDALARI, BUNLARIN KÜLÇELERİ	1.206.816.630	307.111.651	-74,6	2,0
7403	ARITILMIS BAKIR, İSLENMEMİS BAKIR ALASIMLARI	29.474.395	207.742.996	604,8	1,3
3102	AZOTLU MINERAL/KİMYASAL GÜBRELER	171.259.658	189.767.070	10,8	1,2
1512	AYÇİÇEĞİ, ASPIR, PAMUK TOHUMU YAĞLARI (KİMYASAL OLARAK DEĞİSTİRİLMEMİS)	42.312.691	179.924.219	325,2	1,2
7209	DEMİR/ÇELİK YASSI MAMUL, SOĞUK HADDELENMİS KAPLANMIS (600MM. DEN GENİS)	283.677.948	108.158.385	-61,9	0,7
7202	FERRO ALYAJLAR	74.315.163	89.060.595	19,8	0,6
7225	ALASIMLI ÇELIKLERDEN YASSI HADDE MAMULÜ (GENİSLİK 600MM.DEN ÇOK)	162.479.338	88.812.414	-45,3	0,6
7201	DÖKME DEMİR (PIK) AYNALI DEMİR (KÜTLE, BLOK VB. İLK SEKİLLERDE)	172.766.839	86.104.333	-50,2	0,6
2814	SAF AMONYAK/AMONYAGIN SULU ÇÖZELTİLERİ	64.824.408	85.011.521	31,1	0,5
3105	AZOT, FOSFOR VE POTASYUM GIBI; İKİ/ÜÇÜNÜN KARISIMLARI	58.072.738	84.462.389	45,4	0,5
4801	GAZETE KAGIDI (RULO VEYA TABAKA)	107.697.991	83.376.796	-22,6	0,5
7408	BAKIR TELLER	205.013.158	77.266.617	-62,3	0,5
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		26.048.318.332	14.867.963.083	-42,9	95,2
RUSYA FEDERASYONU'NDAN GENEL İTHALAT		27.368.130.313	15.614.485.852	-42,9	100,0
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		95,2	95,2		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Aralık 2009

Türkiye – Rusya Federasyonu Konfeksiyon Dış Ticareti

2009 yılının Ocak-Ekim döneminde Türkiye'nin en fazla konfeksiyon ihraç ettiği ülkeler arasında Rusya Federasyonu Almanya, İngiltere, Fransa, İspanya, İtalya, Hollanda gibi ülkelerin ardından 15. sırada yer almıştır. Bu ülke ile Türkiye arasındaki konfeksiyon ticaretinin hacmi 2009 yılının ilk on ayında 128,6 milyon dolar olmuştur. Bu rakamın 128,2 milyon dolarlık kısmı ihracat, 378 bin dolarlık kısmı ithalattan gelmektedir.

2000 yılından 2009 yılının Ekim ayı sonuna kadar Türkiye'nin Rusya Federasyonu'na konfeksiyon ihracatı incelendiğinde, 2001 yılında bir önceki yıla göre kaydedilen %44,2 oranında düşüşün ardından, izleyen yıllarda %8,9 ile %61,2 arasında değişen oranlarda artışlar olmuştur. 2008 yılında, 2007 yılına kıyasla %8,9 artışla 260,8 milyar dolar konfeksiyon ihracatı gerçekleşmiştir. Son dokuz yıl içerisinde Türkiye'den Rusya Federasyonu'na konfeksiyon ihracatı yıllık ortalama %16,4 oranında artmıştır. 2009 yılının Ocak – Ekim döneminde ise konfeksiyon ihracatı, geçen yılın aynı dönemine göre %46,5 oranında azalarak 239,8 milyondan 128,2 milyona düşmüştür.

Diğer yandan, Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan konfeksiyon ithalatı, 2000 yılından 2005 yılına kadar bazı yıllar artıp bazı yıllar azalarak dalgalı bir seyir izlemiştir; 2006 yılından 2008 yılına kadar son üç yılda ise %2,3 ile %52,7 arasında değişen oranlarda düşüş kaydetmiştir. 2005 yılında 1 milyon doları aşan ithalat değeri, 2006 yılında %24 oranında düşüşle 828,3 bin dolara, 2007 yılında %52,7 oranında düşüşle 392,2 bin dolara ve 2008 yılında %2,3'lük düşüşle 383,3 bin dolara gerilemiştir.

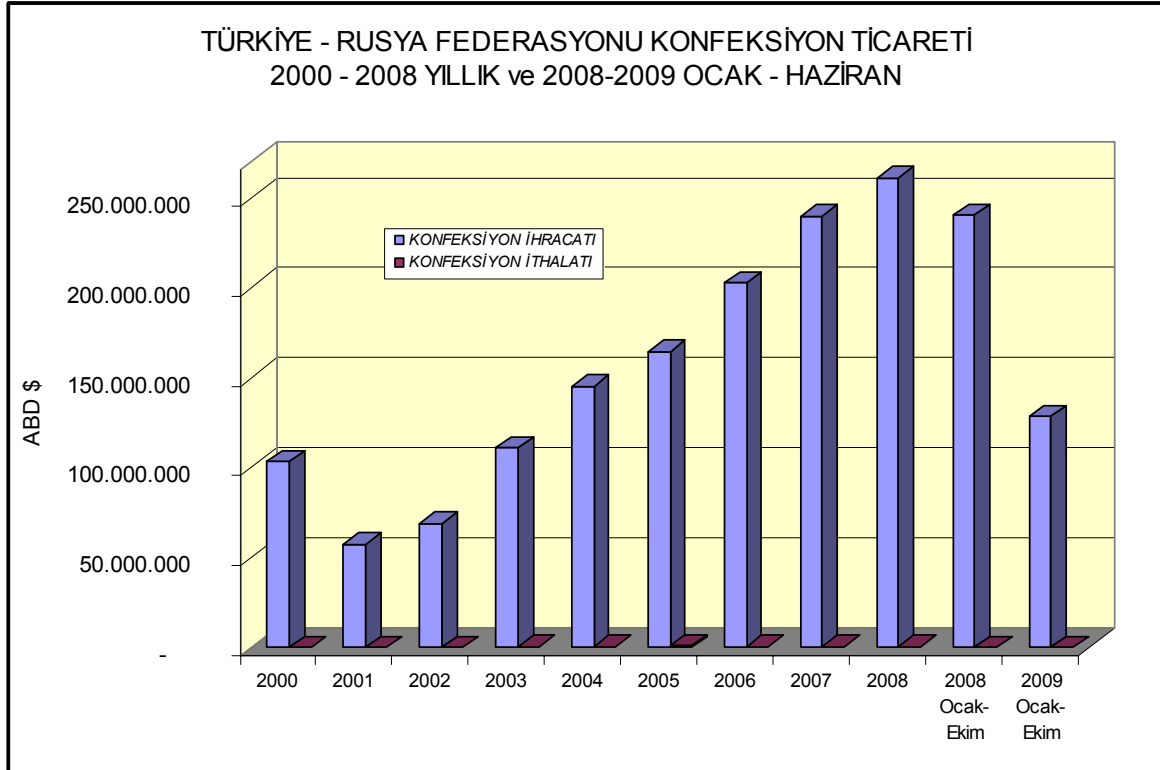
Rusya Federasyonu'ndan konfeksiyon ithalatında 2009 yılının Ocak-Ekim döneminde ise 2008 yılının eş dönemine kıyasla %3,7 oranında artış olmuş ve bu ülkeden son on ayda 378 bin dolarlık ithalat gerçekleştirilmiştir.

2000 yılından 2008 yılı sonuna kadar Rusya ile Türkiye arasındaki hazır giyim ve konfeksiyon ticareti Türkiye lehine gelişme göstermiştir. Rusya'ya yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı devamlı artmış, buna karşın ithal ithalat özellikle son yıllarda devamlı azalmıştır. Rusya Federasyonu'nun Türkiye'ye uyguladığı sıkılaştırılmış gümrük rejimi ve petrol fiyatlarındaki düşüşlerle Rusya Federasyonu'nun küresel krizden etkilenerek tekstil ve konfeksiyon ürünleri talebini kısması bu ülkeye ihracatın yüksek oranda azalmasının başlıca nedenlerindedir.

2000 yılından 2009 yılının Ekim ayı sonuna kadar, Türkiye'nin Rusya Federasyonu ile konfeksiyon ticaretine ilişkin bilgiler, aşağıdaki tablodan izlenebilir.

TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU KONFEKSİYON TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	KONFEKSİYON İHRACATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)	KONFEKSİYON İTHALATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2000	103.376.853	-	378.706	-
2001	57.538.474	-44,3	320.434	-15,4
2002	68.942.448	19,8	11.196	-96,5
2003	111.113.832	61,2	518.279	4529,1
2004	145.328.691	30,8	541.481	4,5
2005	164.323.509	13,1	1.089.900	101,3
2006	202.549.775	23,3	828.273	-24,0
2007	239.444.594	18,2	392.183	-52,7
2008	260.774.419	8,9	383.261	-2,3
2008 Ocak-Ekim	239.764.653		364.344	
2009 Ocak-Ekim	128.201.676	-46,5	377.999	3,7

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Aralık 2009

Rusya Federasyonu'na konfeksiyon ihracatına ürünler bazında bakıldığında, 2009 ilk on aylık döneminde en fazla ihrac edilen ürün grubunun 62 03 GTİP başlığı kapsamındaki erkek dokuma takım elbise ve ceketler olduğu görülmektedir. Anılan dönemde Türkiye'den Rusya Federasyonu'na %48 azalma ile 23,4 milyon dolar değerinde 62 03 GTİP başlıklı erkek dokuma

takım, takım elbise ve ceket ihraç edilmiştir. Ürün grubunun toplam konfeksiyon ihracatındaki payı %18,3'tür.

Bu ürünleri, %39,7 ihracat düşüşü ve 23,4 milyon dolar ihracat değeri ile 62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım, ceket ve benzerleri, %60,6 ihracat düşüşü ve 16,6 milyon dolar ihracat değeriyle 63 02 GTİP kapsamındaki yatak çarşafı, masa örtüsü, tuvalet ve mutfak bezleri ile %44,8 düşüş ve 8,2 milyon dolarlık ihracat değeri ile 61 10 GTİP başlığı altında yer alan kazak, süveter, hırka ve benzeri ürünler izlemektedir.

2009 yılının Ocak-Ekim döneminde Rusya Federasyonu'na en fazla ihraç edilen ilk on dokuz konfeksiyon ürün grubunun istisnasız tamamında %6,8 ile %61,4 arasında değişen oranlarda ihracat düşüşleri kaydedilmiştir. Yalnızca en çok ihracat edilen 20. konfeksiyon ürünü olan 61 14 GTİP başlığı altına yer alan örme diğer giyim eşyalarının ihracatı %33,2 oranında artarak 809,4 bin dolar olmuştur.

Oransal olarak ihracatı en çok gerileyen ürün grubu %61,4 düşüş ile 63 07 GTİP başlıklı diğer hazır eşyalardır. Benzer şekilde 63 02 GTİP başlıklı yatak çarşafı, masa örtüleri, havludan tuvalet ve mutfak bezleri ürünlerinin ihracatı %60,6 oranında düşerek 16,5 milyon dolara, 6108 GTİP başlığı altında yer alan bayan örme iç ve gece (pijama vs) giyim eşyaları ihracatı %60,1 ile 2,1 milyon dolara ve 61 06 GTİP başlıklı bayan örme bluz ve gömleklerin ihracatı da %60,1 düşüşle 1,9 milyon dolara gerilemiştir.

TÜRKİYE'DEN RUSYA FEDERASYONU'NA KONFEKSİYON İHRACATI					
EN FAZLA İHRAÇ EDİLEN İLK 20 ÜRÜN					
Birim: ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2008	2009	2008 / 2009	TOPLAMDA
		OCAK - EKİM	OCAK - EKİM	DEĞİŞİM %	PAY %
6203	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBISE, CEKET VS.	45.075.942	23.428.333	-48,0	18,3
6204	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBISE, CEKET VS.	38.824.964	23.399.814	-39,7	18,3
6302	YATAK ÇARŞAFI, MASA ÖRTÜLERİ, TUVALET, MUTFAK BEZLERİ	42.135.060	16.596.084	-60,6	12,9
6110	KAZAK, SÜVETER, HIRKA, YELEK VB. ESYA (ÖRME)	14.837.425	8.192.780	-44,8	6,4
6109	TİSÖRT, FANILA, DİĞER İÇ GİYİM ESYASI (ÖRME)	17.458.132	8.153.973	-53,3	6,4
6303	PERDELER VE İÇ STORLAR, PERDE VE YATAK FARBALALARI	8.988.048	7.645.136	-14,9	6,0
6206	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN GÖMLEK, BLUZ, VS.	5.641.149	5.256.044	-6,8	4,1
6205	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEK	6.544.411	4.159.975	-36,4	3,2
6115	ÇORAP; KÜLOTLU, KISA; UZUN KONÇLU, SOKETLER (ÖRME)	4.440.950	3.840.709	-13,5	3,0
6104	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBISE, KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBISE, TAKIM, CEKE	5.916.668	3.610.946	-39,0	2,8
6304	DİĞER MEFRUSAT ESYASI (94.04 POZİSYONUNDAKİLER HARIÇ)	8.500.569	3.438.201	-59,6	2,7
6201	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN DIS GİYİM	4.393.819	2.875.845	-34,5	2,2
6305	ESYA AMBALAJINDA KULLANILAN TORBA VE ÇUVAL	3.446.933	2.781.545	-19,3	2,2
6202	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN DIS GİYİM	4.333.106	2.317.419	-46,5	1,8
6108	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN İÇ VE GECE GİYİM ESYASI (ÖRME)	5.221.587	2.082.494	-60,1	1,6
6106	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN BLUZ, GÖMLEK, GÖMLEK; BLUZ (ÖRME)	4.683.725	1.869.666	-60,1	1,5
6103	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBISE, TAKIM, CEKET, PANTOLON VS. (ÖRME)	1.568.471	1.193.074	-23,9	0,9
6307	DİĞER HAZIR ESYA (ELBISE PATRONLARI DAHİL)	2.802.752	1.083.080	-61,4	0,8
6105	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEK (ÖRME)	1.754.491	979.220	-44,2	0,8
6114	DİĞER GİYİM ESYASI (ÖRME)	607.798	809.373	33,2	0,6
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		227.176.000	123.713.711	-45,5	96,5
RUSYA FEDERASYONU'NA KONFEKSİYON İHRACATI		239.764.653	128.201.676	-46,5	100,0
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		95	96		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Aralık 2009

Diğer yandan, Rusya Federasyonu'ndan konfeksiyon ithalatı mercek altına alındığında, en fazla ithal edilen ürün grupları 172,9 bin dolarlık ihracat değeriyle 61 10 GTİP kapsamında yer alan kazak, süveter ve hırkalar olmuştur. 2009 yılının Ocak – Ekim döneminde bu ürün gruplarının ihracatı yaklaşık 17 kat ile oldukça yüksek oranda artmıştır. En çok ithal edilen diğer konfeksiyon ürünü ise ithalat değeri yaklaşık 527 kat artan 6302 GTİP tarifeli yatak çarşafı, masa örtüleri ve tuvalet bezleri olmuştur. Bu ürünlerin ithalat değeri de 132,7 bin dolara ulaşmıştır. Bu iki ürünün konfeksiyon ithalatındaki paylarının toplamı da %80'in üzerindedir.

TÜRKİYE'NİN RUSYA FEDERASYONU'NDAN KONFEKSİYON İTHALATI

EN FAZLA İTHAL EDİLEN İLK 20 ÜRÜN

Birim: ABD \$

GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2008	2009	2008 / 2009	TOPLAMDA
		OCAK - EKİM	OCAK - EKİM	DEĞİŞİM %	PAY %
6110	KAZAK, SÜVETER, HIRKA, YELEK VB. ESYA (ÖRME)	9.999	172.871	1.628,9	45,7
6302	YATAK ÇARSAFI, MASA ÖRTÜLERİ, TUVALET, MUTFAK BEZLERİ	252	132.728	52.569,8	35,1
6303	PERDELER VE İÇ STORLAR, PERDE VE YATAK FARBALALARI	16.498	22.252	34,9	5,9
6104	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBISE, KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBISE, TAKIM, CEKE	0	11.603	-	3,1
6112	SPOR KIYAFETLERİ, KAYAK, YÜZME KIYAFETLERİ (ÖRME)	0	9.756	-	2,6
6307	DİĞER HAZIR ESYA (ELBISE PATRONLARI DAHİL)	14.322	4.616	-67,8	1,2
6203	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBISE, CEKET VS.	32.100	4.316	-86,6	1,1
6212	SÜTYEN, KORSE, KORSE KEMER, PANTOLON ASKISI, ÇORAP BAĞI, JARTİYER	0	4.082	-	1,1
6204	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBISE, CEKET VS.	122.584	3.307	-97,3	0,9
6202	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN DIS GIYIM	5.581	3.287	-41,1	0,9
6109	TİSÖRT, FANILA, DİĞER İÇ GIYIM ESYASI (ÖRME)	5.405	3.034	-43,9	0,8
6103	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBISE, TAKIM, CEKET, PANTOLON VS. (ÖRME)	0	2.482	-	0,7
6114	DİĞER GIYIM ESYASI (ÖRME)	2.583	1.461	-43,4	0,4
6206	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN GÖMLEK, BLUZ, VS.	22.813	542	-97,6	0,1
6215	BOYUN BAĞI, PAPYON KRAVAT VE KRAVATLAR	0	438	-	0,1
6211	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN SPOR, KAYAK VE YÜZME KIYAFETLERİ VB GIYIM ESYASI	0	407	-	0,1
6117	GIYIM ESYASININ DİĞER AKSESUARİ; HAZIR AKSESUAR VE PARÇALARI (ÖRME)	0	328	-	0,1
6205	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEK	0	200	-	0,1
6111	BEBEK İÇİN GIYIM ESYASI (ÖRME)	0	167	-	0,0
6201	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN DIS GIYIM	2.342	122	-94,8	0,0
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		234.479	377.999	61,2	100,0
RUSYA FEDERASYONU'NDAN KONFEKSİYON İTHALATI		364.344	377.999	3,7	100,0
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		64,4	100,0		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Aralık 2009

2008 yılında Rusya Federasyonu'ndan en fazla ithal edilen yirmi ürün grubunun sekiz tanesinde %41,1 ile %97,6 arasında değişen oranlarda ithalat düşüşleri görülmüştür. Rusya Federasyonu'ndan konfeksiyon ithalatının en yüksek oranlı azaldığı ürün grubu ise %97,6 düşüşle 6206 GTİP başlıklı bayan örme gömlek ve bluzlar olmuştur.

Türkiye – Rusya Federasyonu Tekstil Dış Ticareti

2008 yılında olduğu gibi 2009 yılının Ocak – Ekim döneminde de Rusya Federasyonu, Türkiye'nin en fazla tekstil (elyaf, iplik ve kumaş) ihraç ettiği ülke konumunu korumuştur. İtalya, Almanya, Romanya ve Polonya, Rusya Federasyonu'nu izleyen ülkelerdir. Rusya Federasyonu ile tekstil ticaretinde Türkiye lehine gelişim söz konusudur.

2000 yılından 2009 yılının Ocak-Ekim dönemine kadar Rusya Federasyonu ile Türkiye arasındaki tekstil ticaretine ilişkin veriler, aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

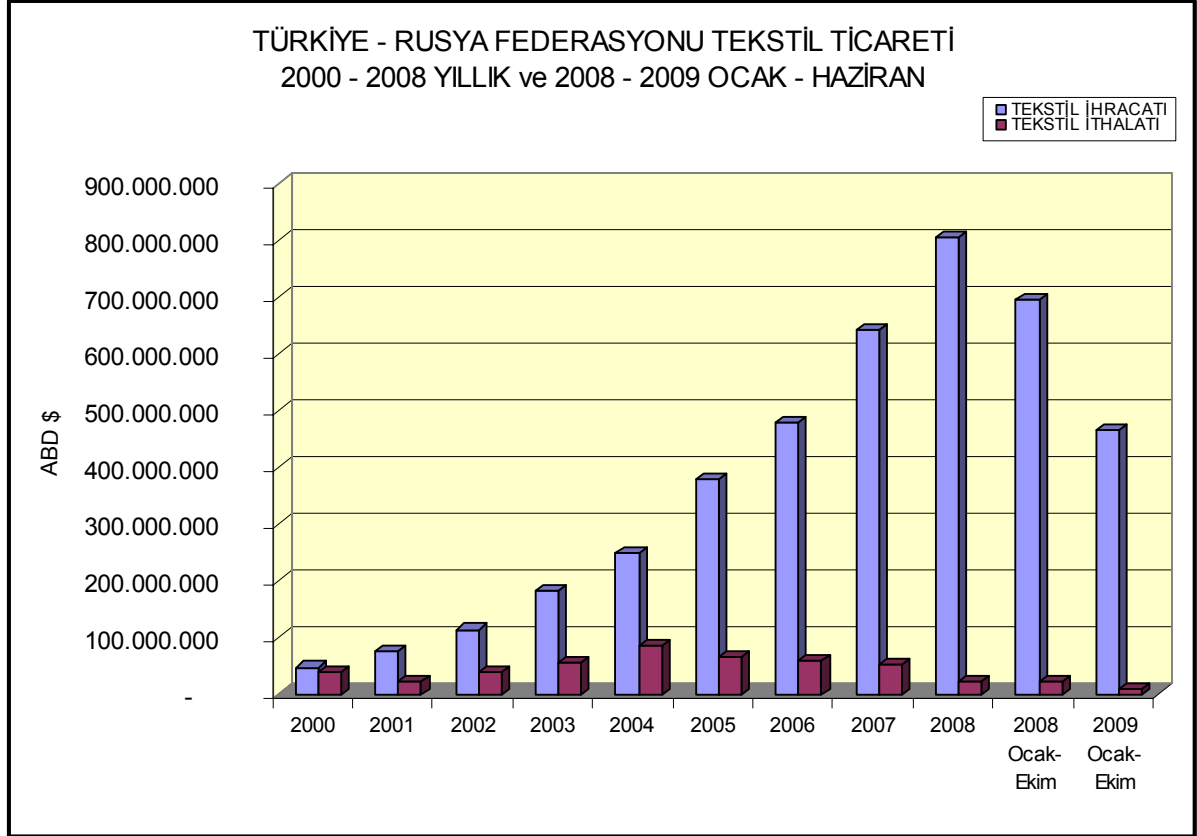
TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU TEKSTİL TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	TEKSTİL İHRACATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)	TEKSTİL İTHALATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2000	47.804.921	-	38.202.227	-
2001	77.052.746	61,2	23.036.768	-39,7
2002	114.364.042	48,4	39.452.769	71,3
2003	181.202.502	58,4	57.342.248	45,3
2004	249.340.350	37,6	86.818.433	51,4
2005	377.894.621	51,6	66.581.196	-23,3
2006	479.203.360	26,8	58.286.980	-12,5
2007	642.518.495	34,1	51.882.252	-11,0
2008	804.943.301	25,3	23.431.785	-54,8
2008 Ocak-Ekim	693.344.647		21.348.359	
2009 Ocak-Ekim	463.604.853	-33,1	9.953.487	-53,4

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Aralık 2009

2000 yılında 47,8 milyon dolar olan Rusya Federasyonu'na tekstil ihracatı, 2008 yılına kadar olan son dokuz yıllık süreçte %26,8 ile %61,2 arasında değişen oranlarda artarak, 2008 yılında 804,9 milyon dolara yükselmiştir. 2000 yılından 2008 yılına ihracat on yedi katına çıkmıştır. Yıllık ortalama artış oranı %42,9 olarak hesaplanmaktadır. 2009 yılının Ocak-Ekim döneminde ise 2008 yılının aynı dönemine kıyasla %33,1 oranında düşüşle Rusya Federasyonu'na 463,6 milyon dolarlık tekstil ihracatı yapılmıştır.

2000 yılından 2008 yılına Rusya Federasyonu'ndan tekstil ithalatı ise, 2001 yılındaki %39,7'lik düşüşün ardından 2002, 2003 ve 2004 yıllarında %45,3 ile %71,3 arasında değişen oranlarda artmış, 2005 yılından itibaren

yine düşüşe geçmiştir. 2008 yılında Rusya Federasyonu'ndan tekstil ithalatı 2007 yılına kıyasla %54,8 oranında azalarak, 51,9 milyon dolardan 23,4 milyon dolara düşmüştür. 2002, 2003 ve 2004 yıllarındaki yüksek oranlı artışlar dolayısıyla son dokuz yıl içerisinde ithalatın yıllık ortalama değişimi %3,3 artış yönünde olmuştur. İthalattaki düşüş 2009 yılının Ocak-Ekim döneminde de yüksek ivmeyle sürmüştür. Yılın ilk on ayında Rusya Federasyonu'ndan tekstil ithalatı %53,4 oranında düşüşle 10 milyon dolar düzeyinde olmuştur.

2009 yılının Ocak-Ekim döneminde hem ihracat hem de ithalat düşüşe geçmiş olmakla birlikte, 2000 yılından 2008 yılına kadar Türkiye'nin Rusya Federasyonu ile tekstil ticaretinde ihracat yüksek oranlı artarken, ithalatın yüksek oranlı düşmesi, iki ülke arasındaki ticaretin Türkiye lehine gelişimini pekiştirmiştir.

Rusya Federasyonu'na tekstil ihracatında karşılan düşüşün başlıca nedenleri bu ülkenin Türkiye'ye uyguladığı sıkılaştırılmış gümrük rejimi, petrol fiyatlarındaki düşüşler ve Rusya Federasyonu'nun küresel krizden etkilenerek tekstil ürünleri talebini kısması olarak sıralanmaktadır.

Rusya Federasyonu'na tekstil ihracatına ürünler bazında bakıldığında, 6006 GTİP başlığı altında yer alan diğer örme mensucatın en fazla ihraç edilen tekstil ürünleri olduğu görülmektedir. 2009 yılının ilk on aylık döneminde %8,9

düşüşle 115,7 milyon dolar değerinde 6006 GTİP başlıklı diğer örme mensucat ihraç edilmiştir. Toplam tekstil ihracatının %25'lik kısmını, diğer bir ifade ile dörtte birini bu tür kumaşlar oluşturmaktadır.

2008 yılının eş dönemine kıyasla %41,6 düşüş ve 97,8 milyon dolar ihracat değeri ile 5407 GTİP başlığındaki sentetik filament iplikten dokumalar ikinci en fazla ihraç edilen ürün grubudur. Bu ürün grubunun toplam ihracatta payı %21,1 düzeyindedir. %35,5 düşüş ve 30,8 milyon dolarlık ihracat değeri ile 6004 GTİP başlığı altında yer alan diğer örme mensucatlar ile %45,4 düşüş ve 28,38 milyon dolarlık ihracat değeri 58 01 GTİP başlıklı kadife, peluş ve halkalı(tırtıl) mensucat izlemektedir.

Rusya'ya en çok ihracat edilen ilk 20 ürün içerisinde 17 ürün grubunda düşüş görülürken üç ürün grubunda artış kaydedilmiştir. Artış görülen bu ürünler 5515 GTİP başlığı altında yer alan diğer devamsız liflerden dokumalar, 5402 GTİP başlıklı sentetik liflerden iplik, ve 5206 GTİP tarifeli pamuk iplikleridir. 5515 GTİP başlığı altında yer alan diğer devamsız liflerden dokumaların ihracatı 2008 yılının aynı dönemine göre %114,7 artışla 24,5 milyon dolara ulaşırken, 5402 GTİP başlıklı sentetik liflerden ipliklerin ihracatı %2,2 artışla 7 milyon dolara ve 5206 GTİP başlığı altında yer alan pamuk iplikleri ihracatı da %13 artışla 7 milyon dolara çıkmıştır.

Rusya Federasyonu'na ihracatı gerçekleştirilen ilk 20 ürün grubu içerisinde on yedi ürün grubunun ihracatında %73,1 ile %4,3 arasında değişen oranlarda düşüş tespit edilmiştir. Oransal olarak en büyük düşüş %73,1 ile 5210 GTİP tarifeli pamuklu mensucatlarda görülmüştür. Bu ürünlerin ihracat değeri de 3,6 milyon dolar olmuştur. Oransal olarak yüksek düşüş görülen diğer ürünler %65,5 ve 3,5 milyon dolarlık ihracat ile 5907 emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış diğer mensucatlar,dekorlar, fonlar, %54,8 düşüş ve 17,4 milyon dolar ihracat değeri ile parça, şerit, motif halinde işlemler, ile %54,1 düşüş ve 9,6 milyon dolarlık ihracat değeri ile tüller ve diğer mensucatlar olarak sıralanmaktadır.

TÜRKİYE'NİN RUSYA FEDERASYONU'NA TEKSTİL İHRACATI					
EN FAZLA İHRAÇ EDİLEN İLK 20 ÜRÜN					
Birim: ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2008	2009	2008 / 2009	TOPLAMDA
		OCAK - EKİM	OCAK - EKİM	DEĞİŞİM %	PAY %
6006	DİĞER ÖRME MENSUCAT	127.051.312	115.708.816	-8,9	25,0
5407	SENTETİK İPLİK, MONOFİL, SERİTLERLE DOKUMALAR	167.502.426	97.779.662	-41,6	21,1
6004	DİĞER ÖRME MENSUCAT (EN>30CM, ELASTOMERİK/KAUÇUK İPLİK=>%5)	47.800.060	30.838.610	-35,5	6,7
5801	KADİFE, PELÜS VE HALKALI (TİRTİL MENSUCAT)	51.851.031	28.331.467	-45,4	6,1
5515	DİĞER DEVAMSIZ SENTETİK LİFDEN DOKUMALAR	11.393.899	24.458.287	114,7	5,3
6001	ÖRME; TÜYLÜ MENSUCAT	32.756.346	21.630.391	-34,0	4,7
5810	İSLEMELER (PARÇA, SERİT, MOTİF HALİNDE)	38.406.366	17.368.777	-54,8	3,7
6005	ÇÖZGÜ TIPI ÖRGÜLÜ DİĞER MENSUCAT	32.553.054	15.988.649	-50,9	3,4
5902	NAYLON, POLIAMİD, POLİESTER VB.ESASLI İÇ-DİS LASTİĞİ MENSUCATI	14.049.270	13.131.860	-6,5	2,8
5509	SENTETİK DEVAMSIZ LİFDEN İPLİK (DİKİS HARIÇ) (TOPTAN)	24.429.061	12.081.512	-50,5	2,6
5804	TÜLLER VE DİĞER MENSUCAT-PARÇA, SERİT, MOTİFLER HALİNDE	20.861.033	9.578.844	-54,1	2,1
5402	SENTETİK LİF İPLİĞİ (DİKİS İPLİĞİ HARIÇ) (TOPTAN)	6.868.072	7.018.255	2,2	1,5
5206	PAMUK (DİKİS HARIÇ) İPLİĞİ (AGIRLIK; >%85 PAMUK (TOPTAN)	6.206.793	7.015.960	13,0	1,5
5903	PLASTİK EMDİRİLMİŞ, SIVANMIS, KAPLANMIS MENSUCAT	9.748.547	6.018.262	-38,3	1,3
5205	PAMUK (DİKİS HARIÇ) İPLİĞİ (AGIRLIK; =>%85 PAMUK) (TOPTAN)	7.918.089	4.761.847	-39,9	1,0
5210	PAMUK MEN (DOKUMALAR, AGIRLIKÇA % < 85 TEN AZ PAMUK İÇEREN, <= 200 G/M²)	13.500.169	3.635.326	-73,1	0,8
5907	EMDİRİLMİŞ, SIVANMIS, KAPLANMIS DİĞER MENSUCAT; DEKORLAR, FONLAR	10.270.926	3.539.906	-65,5	0,8
5603	DOKUNMAMIS MENSUCAT (EMDİRİLMİŞ)	3.625.400	3.468.596	-4,3	0,7
5208	PAMUK MEN (AGIRLIKÇA %85 VE FAZLA PAMUK M.KARE 200GR)	4.564.274	3.190.461	-30,1	0,7
5408	SUNİ FİLAMANT İPLİKLERİNDEN DOKUNMUS MENSUCAT	6.074.461	3.132.075	-48,4	0,7
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		637.430.589	428.677.563	-32,7	92,5
RUSYA FEDERASYONU'NA TEKSTİL İHRACATI		693.344.647	463.604.853	-33,1	100,0
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		91,9	92,5		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Aralık 2009

Tekstil ithalatı ele alındığında, Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan ithal ettiği tekstil ürünlerinin başında 53 09 GTİP başlıklı keten dokuma kumaşlar gelmektedir. Bu kumaşların ithalatı 2009 yılının Ocak-Ekim döneminde 2008 yılının aynı dönemine kıyasla %56,2 oranında azalarak 6,7 milyon dolardan 3 milyon dolara düşmüştür. Bu ürünlerin toplam tekstil ithalatından aldığı pay %29,6'dır.

En çok ithal edilen diğer tekstil ürünleri %46,8 düşüş ile 1,8 milyon dolar ithalatla 55 01 GTİP başlıklı sentetik lif demetleri ve %19,3 artış ve 1,8 milyon dolar ithalat değeri ile 54 02 GTİP başlığında yer alan dikiş ipliği olmayan sentetik liften iplikler olarak sıralanmaktadır.

En çok ithal edilen ilk 10 tekstil mamülü içinde oransal olarak en büyük artış 5212 GTİP'li pamuklu mensucatların ithalatında görülmüştür. Bu ürünlerin ithalat %555 yani 6,5 kat artarak 29 bin dolardan 189,8 bin dolara çıkmıştır.

TÜRKİYE'NİN RUSYA FEDERASYONU'NDAN TEKSTİL İTHALATI					
EN FAZLA İTHAL EDİLEN İLK 10 ÜRÜN					
Birim: ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2008	2009	2008 / 2009	TOPLAMDA
		OCAK - EKİM	OCAK - EKİM	DEĞİŞİM %	PAY %
5309	KETEN DOKUMALAR	6.735.225	2.950.808	-56,2	29,6
5501	SENTETİK LİF DEMETLERİ	3.294.519	1.751.999	-46,8	17,6
5402	SENTETİK LİF İPLİĞİ (DİKİS İPLİĞİ HARİÇ) (TOPTAN)	1.466.301	1.749.988	19,3	17,6
5601	VATKALAR, VATKA MAMULLERİ, KIRPINTI, TOZ, TANAZLAR	911.136	1.401.968	53,9	14,1
5503	SENTETİK DEVAMSIZ LİFLER (İSLEM GÖRMEMİS)	2.451.607	561.558	-77,1	5,6
5505	SENTETİK-SUNİ LİF DÖKÜNTÜLERİ	1.247.505	536.330	-57,0	5,4
5603	DOKUNMAMIS MENSUCAT (EMDIRILMIS)	229.525	473.092	106,1	4,8
5212	PAMUK MEN (DİĞERLERİ; M2<= 200GR.)	28.977	189.796	555,0	1,9
5112	TARANMIS YÜN DEN, İNCE HAYVAN KİLİNDAN DOKUMALAR	0	153.412	-	1,5
5801	KADİFE, PELÜS VE HALKALI (TİRTİL MENSUCAT)	108.463	136.964	26,3	1,4
İLK 10 ÜRÜN TOPLAMI		16.473.258	9.905.915	-39,9	99,5
RUSYA FEDERASYONU'NDAN TEKSTİL İTHALATI		21.348.359	9.953.487	-53,4	100,0
İLK 10 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		77,2	99,5		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Aralık 2009

Türkiye'nin Tekstil ve Konfeksiyon Ticaretinde Rusya Federasyonu'nun Yeri

Türkiye, 2008 yılına ilişkin olarak Dünya Ticaret Örgütü tarafından açıklanan istatistiklere göre, 250,2 milyar dolar tutarındaki dünya tekstil ticaretinde %3,8 pay ile 7. büyük tedarikçidir. Benzer şekilde, 361,9 milyar dolar değerinde dünya konfeksiyon ticaretinde ise yine %3,8 pay ile 4. büyük tedarikçi durumundadır. Uluslararası pazarlarda en önemli tekstil ve konfeksiyon tedarikçilerinden biri olan Türkiye'nin tekstil ve konfeksiyon ticaretinde Rusya'nın önemli bir yeri bulunmaktadır.

2009 ilk on ayına ilişkin dış ticaret verileri çerçevesinde Rusya Federasyonu Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında 15., tekstil ihracatında ise 1. büyük pazardır.

Türkiye'nin konfeksiyon ihracatında Rusya Federasyonu'nun konumunu gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

TÜRKİYE'NİN EN FAZLA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRAÇ ETTİĞİ ÜLKELER				
Birim: ABD \$				
ÜLKELER	2008 OCAK - EKİM	2009 OCAK - EKİM	2008 / 2009 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %
ALMANYA	3.181.248.329	2.654.198.023	-16,6	25,2
İNGİLTERE	1.820.067.786	1.447.540.878	-20,5	13,8
FRANSA	957.122.362	832.634.613	-13,0	7,9
İSPANYA	798.545.810	766.351.660	-4,0	7,3
İTALYA	704.181.105	550.943.389	-21,8	5,2
HOLLANDA	888.462.088	532.248.750	-40,1	5,1
DANİMARKA	406.140.338	316.486.501	-22,1	3,0
A.B.D.	488.275.464	299.149.596	-38,7	2,8
BELÇİKA	242.693.141	250.173.841	3,1	2,4
İSVEÇ	260.671.081	219.508.545	-15,8	2,1
İRAK	101.869.638	164.300.897	61,3	1,6
YUNANİSTAN	208.378.247	158.599.069	-23,9	1,5
CEZAYİR	119.899.451	142.632.647	19,0	1,4
AVUSTURYA	165.006.955	142.301.048	-13,8	1,4
RUSYA FEDERASYONU	239.764.653	128.201.676	-46,5	1,2
İSVİÇRE	131.583.947	100.592.309	-23,6	1,0
İST.AHL.SERBEST B	139.872.556	98.616.709	-29,5	0,9
ÇEK CUMHURİYETİ	88.491.310	96.649.862	9,2	0,9
İSRAİL	108.106.678	89.951.410	-16,8	0,9
KOSOVA	84.643.109	89.514.131	5,8	0,9
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	11.135.024.048	9.080.595.554	-18,5	86,3
TÜRKİYE'NİN TOPLAM KONFEKSİYON İHRACATI	13.137.151.424	10.524.717.114	-19,9	100,0
İLK 20 ÜLKENİN TOPLAMDA PAYI %	85	86		

Kaynak: DTM Bilgi Sistemi / Aralık 2009

Türkiye'nin 10,5 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı içerisinde Rusya Federasyonu'nun payı 128,2 milyon dolar ile %1,2 olarak hesaplanmaktadır. 2009 yılının Ocak - Ekim döneminde ise 4,4 milyar dolarlık toplam tekstil ihracatında ise Rusya Federasyonu'nun payı 463,6 milyon dolar ile %10,6 olarak hesaplanmıştır.

2009 yılının Ocak – Ekim döneminde bu ülkeye yapılan konfeksiyon ihracatı %46,5 oranında düşerken, tekstil ihracatı %33,1 oranında gerilemiştir.

Türkiye'nin tekstil ihracatında Rusya Federasyonu'nun konumunu gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

TÜRKİYE'NİN EN FAZLA TEKSTİL İHRAÇ ETTİĞİ ÜLKELER				
<i>Birim: ABD \$</i>				
ÜLKELER	2008 OCAK - EKİM	2009 OCAK - EKİM	2007 / 2008 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %
RUSYA FEDERASYONU	693.344.647	463.604.853	-33,1	10,6
İTALYA	542.805.114	434.244.818	-20,0	9,9
ALMANYA	321.108.516	269.810.929	-16,0	6,2
ROMANYA	280.264.741	200.299.124	-28,5	4,6
POLONYA	258.429.585	191.300.096	-26,0	4,4
İRAN	171.228.771	177.318.567	3,6	4,0
BULGARİSTAN	239.995.159	170.887.844	-28,8	3,9
İNGİLTERE	191.582.245	143.625.960	-25,0	3,3
MISIR	139.285.590	127.148.909	-8,7	2,9
A.B.D.	183.605.072	122.300.310	-33,4	2,8
YUNANİSTAN	165.457.236	116.401.954	-29,6	2,7
FRANSA	145.023.463	115.930.457	-20,1	2,6
İSPANYA	151.278.802	104.045.731	-31,2	2,4
FAS	111.757.250	95.077.363	-14,9	2,2
HOLLANDA	98.878.618	83.205.772	-15,9	1,9
SURİYE	91.151.980	82.978.047	-9,0	1,9
TUNUS	85.334.026	80.297.547	-5,9	1,8
SİRBİSTAN	106.751.674	77.943.521	-27,0	1,8
BELÇİKA	99.488.511	77.297.923	-22,3	1,8
UKRAYNA	141.121.641	70.657.252	-49,9	1,6
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	4.217.892.641	3.204.376.977	-24,0	73,2
TÜRKİYE'NİN TOPLAM TEKSTİL İHRACATI	5.761.660.148	4.378.470.864	-24,0	100,0
İLK 20 ÜLKENİN TOPLAMDA PAYI %	73,2	73,2		

Kaynak: DTM Bilgi Sistemi / Aralık 2009

Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan tekstil ithalatı 2009 yılının Ocak – Ekim döneminde 10 milyon dolar ve konfeksiyon ithalatı 378 bin dolar değerinde olmuştur. Toplam tekstil ithalatının binde 2'si ve konfeksiyon ithalatının binde 0,2'si Rusya Federasyonu'ndan yapılmaktadır. Rusya Federasyonu Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ithal ettiği 127 ülke arasında 72. sırada ve tekstil ürünleri ithal ettiği 123 ülke arasında 40 sırada yer almaktadır. Dolayısıyla, Rusya Federasyonu'nun Türkiye'nin en fazla tekstil ve konfeksiyon ithalatı yaptığı ülkeler arasında dikkate değer bir yeri bulunmadığı söylenebilir.

V. DEĞERLENDİRME

Eğitimli nüfusu, zengin doğal kaynakları, geniş coğrafyası, sosyalist sistemden piyasa ekonomisine geçişteki başarısı, bu geçiş sürecinde gerçekleştirdiği ekonomik ve idari reformlar, 2000'li yıllarda gerçekleştirdiği ekonomik büyüme performansı ile Rusya Federasyonu bütün dünyanın dikkatini çekmektedir.

Gelişen Rusya ekonomisi ile birlikte GSYİH, harcanabilir gelir ve ücretler de artmaktadır. Bu artışa paralel olarak, gelirin harcama biçimi ve tüketim harcama kalemleri arasındaki dağılım değişiklik göstermektedir.

Rusya Federasyonu'nda büyüme, kişi başına düşen gelirdeki artış ve tüketim harcamaları konusunda son derece olumlu bir makro ekonomik ortam mevcuttur. Bu olumlu ortamın iki zayıf yönü bulunmaktadır. Bunlardan birincisi Rusya'daki azalan nüfus eğilimi, ikincisi ise iktisadi büyümenin büyük ölçüde artan petrol ve diğer hammadde fiyatlarına bağlı oluşudur. Uluslararası ekonomi çevrelerinde, Rusya'nın, olumlu ekonomik konjonktür dolayısıyla yakaladığı imkanları büyümenin sürdürülmesi için gerekli altyapının oluşturulması amacıyla harcamadığı, dolayısıyla, Rusya'daki ekonomik büyümenin kırılma riski konusunda endişe mevcuttur.

Nitekim, 2008 yılı son çeyreğinde tüm dünyayı etkisi altına alan küresel krizden en fazla etkilenen ülkelerden birisi Rusya olmuştur. Küresel krizin ve düşen petrol fiyatlarının etkisiyle Rusya, bu dönemde zor bir dönemden geçmektedir.

Ancak, dünya ekonomisinin krizin etkilerinden arınmaya başlamasıyla Rusya'da da toparlanma eğilimi başlamıştır. Bu olumlu gelişmeler çerçevesinde Rusya, aynı hızla gelişmesine kaldığı yerden devam edebilme potansiyeline sahip bulunmaktadır.

Rusya Federasyonu'na yönelik olarak bir strateji ve politikalar demeti oluşturmayı düşünen firmaların, vakıf, dernek, birlik gibi oluşumların ve hükümet kuruluşlarının, bu rapordan çıkartılabilecek aşağıdaki sonuçları dikkate almalarında yarar vardır:

- Rusya'da nüfus artışı yoktur, nüfus azalmaktadır. Köyden kente göç gibi nüfus hareketleri yoktur. Dolayısıyla, tüketimi belirleyecek en önemli unsur gelir artışı, gelir dağılımında düzelleme, ücretlerdeki artış ve dağıtım kanallarındaki gelişmelerdir.

- 2010 yılı itibariyle kişi başına gelirin, satın alma gücü paritesine göre 10.050 doları aşacağı beklenirken, tasarruf oranının düşeceği tahmin edilmektedir. (yani, tüketim eğilimi yükselmektedir.) Ancak küresel krizle

birlikte bu beklenti bir ölçüde aşağıya çekilmiştir. Ancak küresel krizin sona ermesine ilişkin olumlu sinyallerle birlikte tekrar olumlu bir beklenti doğmuştur.

- Rusya'da bugüne kadarki olumlu makroekonomik ortam büyük ölçüde son yıllarda artan petrol, doğal gaz ve diğer hammaddelerin fiyatlarında meydana gelen artışlara bağlı olarak meydana gelmiştir. Küresel krizle birlikte, fiyatların düşmesi bu olumlu tabloyu bir miktar olumsuzla çevirmiştir. Ancak yine petrol fiyatlarına bağlı olarak olumlu yönde gelişme başlama eğilimindedir.

- Gelirin oldukça yüksek bir oranı (%9) giyim ve ayakkabı için harcanmaktadır. Normalde gelir artışı ile birlikte, gıda, tütün, içecek ve giyim harcamasının gelire oranı düşmektedir.

- Rusya'nın tekstil ve hazır giyim üretim kapasitesi, ülkenin ihtiyaçlarını karşılamaktan bir hayli uzaktır. Rus Hükümeti'nin tekstil ve konfeksiyon üretim alt yapısını güçlendirici politikalar uygulamasında, yakın vadede pek başarılı olma şansının bulunmadığı düşünülmektedir.

- Perakende sektörü hızla gelişmektedir. 2000 yılından itibaren yıllık ortalama büyüme oranının %10-15 olduğu tahmin edilmektedir. Perakendecilikteki gelişmeler, Moskova dışındaki büyük kentlere doğru bir yayılma trendi içindedir.

Rus Hükümeti, şimdilik pazarı korumak suretiyle iç yatırımları ve üretimi artırma stratejisi takip etmektedir. Ancak, Dünya Ticaret Örgütü'ne girince koruma politikalarının bir kısmını uygulayamayacağı düşünülmektedir.

Öte yandan, herkesçe bilindiği üzere Rusya tarafından Türk menşeli ürünlere 16 Temmuz 2008 tarihinden başlamak üzere tam sayım uygulaması başlatılmıştır. Bu uygulama sonucunda ülkemiz menşeli mallar Rus gümrüklerinde çeşitli nedenlerle bekletilmektedir. Söz konusu sorunun çözümü amacıyla 18 Eylül 2008 tarihinde Rusya ile gönüllülük esasına dayalı basitleştirilmiş gümrük prosedürü öngören bir Protokol imzalanmıştır. Bununla beraber, Protokol'ün uygulanmasını teminen yürürlüğe konulan uygulama esaslarındaki zaman zaman sorunlar yaşanabilmektedir. Rusya ile son dönemde gelişen ve Başbakanımızın Ocak ayında yaptığı bu ülkeye yaptığı ziyaretle birlikte karşılıklı ticaretin artırılmasına yönelik niyet beyanı ve 5 yıl içinde dış ticaret hacminin 100 milyar dolara çıkarılabileceği yönündeki açıklama sektörümüze ve ihracatımıza da olumlu katkı yapabilecektir.

VI. FAYDALI İRTİBAT BİLGİLERİ

T.C. Moskova Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

Tel. : 495-246 29 89

Faks: 495-246 49 89

E-posta: dtmos@dtmos.ru

İTKİB Rusya Temsilciliği

Tel: +7 499 929 0897

Faks: +7 499 929 0898

E-posta: mositkib@itkib.ru

T.C. Novorossiysk Başkonsolosluğu Ticaret Ataşeliği

Tel.: 861-764 44 23

Faks: 861-764 26 07

E-posta: dtnov@nvr.ru

T.C. Kazan Başkonsolosluğu Ticaret Ataşeliği

Tel.: 843- 238 24 27

Faks: 843- 264 25 11

E-posta: dtmkzn@mail.ru

Rusya Federasyonu Ankara Büyükelçiliği Ticaret Temsilciliği

Tel.: 312- 425 49 90

Faks: 312- 418 39 91

E-posta: rustrade@netone.com.tr

Rusya Federasyonu Türkiye Ticaret Temsilciliği İstanbul Şubesi

Tel.: 212- 244 35 87

Faks: 212- 249 35 53

E-posta: rus-ticaret@yandex.ru

VII. YARARLANILAN KAYNAKLAR

- International Trade Center, İstatistik Veri Sayfası.
<http://www.intracen.org/>
- DTM Bilgi Sistemi.
- Rusya Federasyonu Aylık Raporu, TC. Moskova Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, Kasım 2009.
- OECD, “Ekonomik Görünüm, Sayı: 86, Rusya”, Kasım 2009.
- Rusya Giyim Pazarının Analizi, Step by Step Danışmanlık Kuruluşu, Rusya, 2007.
- Rusya Hazır Giyim Sektörü Pazar Araştırması, AC Nielsen, 2007.

*İTKİB Genel Sekreterliği
AR & GE ve Mevzuat Şubesi
Ocak 2010*